

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

ODZIV UČENCEV NA VPELJAVO FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA NA TREH CELJSKIH ŠOLAH

Avtorji:

Pia HREN, 9.a

Tinka ROVERE, 9.a

Marko TROFENIK, 9.a

Mentor:

Tomaž KONČAN, prof. mat. in teh.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2008

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

ODZIV UČENCEV NA VPELJAVO FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA NA TREH CELJSKIH ŠOLAH

Avtorji:

Pia HREN, 9.a

Tinka ROVERE, 9.a

Marko TROFENIK, 9.a

Mentor:

Tomaž KONČAN, prof. mat. in teh.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2008

... da se **fleksibilni predmetnik** (*flexible curriculum*) deli na obvezni in neobvezni del.

Prvi, **obvezni del** fleksibilnega predmetnika (*compulsory flexible curriculum*) opredeljuje kot del obveznega predmetnika, kjer je fleksibilnost v času porabljenem za predmet in/ali izbira med predmetnimi področji. Na primer šole lahko izberejo med naravoslovjem, umetnostjo ..., toda ponudba enega od teh je obvezna in sodi v okvir obveznega časa.

Drugi, **neobvezni del** predmetnika (*the non-compulsory part of the curriculum*) vsebuje povprečen čas izven obveznega predmetnika, v katerem so učenci vključeni k uram pouka. Ti predmeti navadno variirajo od šole do šole in od regije do regije in marsikje predstavljajo obliko neobveznih, izbirnih predmetov...

KAZALO

POVZETEK	5
1 UVOD	6
1.1 OPREDELITEV PROBLEMA.....	6
1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE.....	7
1.3 IZBIRA RAZISKOVALNIH METOD	7
2 FLEKSIBILNI PREDMETNIK	8
2.1 O PROJEKTU	8
2.2 FLEKSIBILNI PREDMETNIK NA FINSKEM	11
2.3 FLEKSIBILNI PREDMETNIK NA ŠVEDSKEM	16
2.4 UVAJANJE FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA NA NAŠI ŠOLI.....	21
3 OSREDNJI DEL.....	24
3.1 TEŽAVE V PROCESU RAZISKOVANJA.....	24
3.2 OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV	25
3.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE	57
4 PRIHODNOST FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA V SLOVENIJI	57
4.1 SMERNICE S STRANI DRŽAVNE PROJEKTNE SKUPINE	57
4.2 PRIHODNOST FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA V OČEH UČENCEV	59
5 ZAKLJUČEK	59
6 LITERATURA	60

POVZETEK

V raziskovalni nalogi preučujemo vpliv uvajanja fleksibilnega predmetnika na učence v tretjem triletju na treh celjskih osnovnih šolah, ki so v projektu fleksibilni predmetnik med skupno trenutno 28 osnovnimi šolami v Sloveniji.

Splošneje predstavljamo tudi izvajanje fleksibilnega predmetnika na stopnji obveznega šolanja na Finskem in Švedskem, saj so prav tukaj nastala izhodišča za uvajanje tovrstne organizacije izobraževalnega procesa tudi pri nas.

Osnovo raziskovalne naloge predstavljajo rezultati anketnih vprašalnikov, s katerih je razvidno odobravanje oz. neodobravanje posameznih specifik fleksibilnega predmetnika s strani učencev.

1 UVOD

Fleksibilni predmetnik je dodobra spremenil organizacijo pouka in prinesel nekaj drugačnosti v naš šolski vsakdan. Za nekatere je dobrodošel, drugi spet v njem ne vidijo veliko dobrega. Verjetno je tako pri vsaki noviteti.

Ni pa fleksibilni predmetnik noviteta na Finskem in Švedskem, kjer je tak način organizacije pouka pravzaprav že ustaljena praksa. O tem sva se prepričali dve izmed treh avtorjev, ko sva obiskali osnovno šolo v švedskem mestu Värnamo in tam s svojimi vrstniki preživeli skoraj cel teden. Prav slednje in dejstvo, da se fleksibilni predmetnik počasi uvaja v slovenske šole, nas je vodilo pri izdelavi predmetne raziskovalne naloge, kjer smo proučevali, kako se je fleksibilni predmetnik »prijel« med slovenskimi osnovnošolci.

V prvem delu podajamo nekaj utrinkov iz raziskav izvajanja fleksibilnega predmetnika na Finskem in Švedskem, nato sledijo izvlečki poročil uvajanja fleksibilnega predmetnika v Sloveniji, na ravni projektne skupine oz. učiteljev. Osrednji del predstavlja interpretacija rezultatov, dobljenih na osnovi našega vprašalnika, ki smo ga razdelili med tri celjske osnovne šole, ki so v projektu uvajanja fleksibilnega predmetnika. Na koncu sledi še povzetek vseh rezultatov in izvajanje fleksibilnega predmetnika v prihodnosti v očeh učencev.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

V raziskovalni nalogi raziskujemo, ali učenci sploh razumejo pojem fleksibilni predmetnik in ali zaradi njega sploh »čutijo« kakšne spremembe v njihovem šolskem vsakdanu. Tako nas je predvsem zanimalo:

- *Ali vpeljava fleksibilnega predmetnika sovпада z njihovimi pričakovanji?*
- *Ali so učenci z vpeljavo fleksibilnega predmetnika bolj ali manj obremenjeni?*
- *Kje vidijo njegove prednosti in slabosti?*
- *Ali se je zaradi tega spremenil njihov učni uspeh?*
- *Kako oni vidijo fleksibilni predmetnik v prihodnosti in na splošno večjo fleksibilnost pri organizaciji pouka in življenja na šoli?*

Zgornja vprašanja predstavljajo le nekaj najpomembnejših, še zdaleč pa ne vseh. Zbrana so v osrednjem delu naloge. Z odgovori na ta vprašanja smo dobili dokaj reprezentativen odziv učencev na uvajanje fleksibilnega predmetnika v tretjem triletju. Le-tega primerjamo še s siceršnjimi odzivi vseh šol v Sloveniji, ki so v projektu uvajanja fleksibilnega predmetnika.

1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Hipoteze smo seveda postavljali skoraj za vsako vprašanje, predstavljeno v osrednjem delu, vendar na tem mestu izpostavljam le naslednje:

- *Učenci razumejo in so seznanjeni s pojmom fleksibilni predmetnik.*
- *Učenci vidijo v fleksibilnem predmetniku predvsem olajšanje njihovega dela.*
- *Učenci imajo zaradi fleksibilnega predmetnika manj domače naloge.*
- *Njihov učni uspeh se zaradi uvedbe fleksibilnega predmetnika ne spremeni.*

Hipoteze pri posameznih vprašanjih smo v osrednjem delu potrdili, ovrgli ali delno potrdili. Odgovori na zgoraj navedene hipoteze so navedeni v povzetku vseh rezultatov.

1.3 IZBIRA RAZISKOVALNIH METOD

Za izhodišče raziskovalne naloge smo si izdelali anketni vprašalnik, ki je priložen na koncu tega dokumenta. Namenjen je bil učencem tretjega triletja na treh celjskih osnovnih šolah, ki so v projektu Fleksibilni predmetnik in sicer OŠ Hudinja, IV. OŠ Celje in naša, II. OŠ Celje. Kot rečeno so anketni vprašalnik izpolnili učenci sedmih, osmih in devetih razredov. Le na OŠ Hudinja so anketo izpolnili le učenci osmih in devetih razredov, ker se v sedmih razredih ne izvaja fleksibilni predmetnik. Tako smo anketirali skupno 341 učencev in učenk, od tega 89 sedmošolcev, 131 osmošolcev in 121 devetošolcev.

Predhodno smo poiskali nekaj teoretičnih podlag za našo nalogo, predvsem pa izhodišča, ki so pripeljala do uvajanja fleksibilnega predmetnika pri nas.

2 FLEKSIBILNI PREDMETNIK

V tem delu želimo opisati dejansko podlago za uvajanje fleksibilnega predmetnika v Sloveniji. Izhodišča projekta v Sloveniji izvirajo iz skandinavskih držav, kjer tovrstno organizacijo pouka že nekaj časa izvajajo. Seveda zahteva taka oblika pouka veliko organizacijskih in operativno-tehničnih prilagoditev in samo s postopnim uvajanjem jo je možno uspešno izvajati. Naslednja tri podpoglavja so pravzaprav povzetek dela državne projektne skupine, ki skrbi za uvajanje fleksibilnega predmetnika v Sloveniji.

2.1 O PROJEKTU

Projekt **Fleksibilni predmetnik** se je v Sloveniji na 28 osnovnih šolah, kar predstavlja 6,25 % osnovnih šol, pričel izvajati kot **poskus** v šolskem letu 2006/07. Poskus se v šolskem letu 2007/08, na istem vzorcu šol, nadaljuje. V tem šolskem letu je v poskus vključenih 960 učencev 7. razreda, 1063 učencev 8. razreda in 1009 učencev 9. razreda, skupaj 3032 učencev, kar predstavlja 5,3 % učencev zadnjega triletja in 1,9 % učencev osnovnih šol.

Globalni formalni okviri projekta, opredeljeni v izvornem Pravilniku o izvajanju poskusa fleksibilnega predmetnika v osnovni šoli dovoljujejo šolam v poskusu »Fleksibilni predmetnik« drugačno razporeditev tedenskega števila ur pouka v 7., 8. in 9. razredu, kot to določa veljavni predmetnik ob tem, da se:

- pouk *MAT, TJA/TJN in ŠVZ* izvaja vse šolsko leto v skladu s predmetnikom,
- pouk *SLO in italijanščine ali madžarščine* na narodnostno mešanih območjih v 7. razredu izvaja vse šolsko leto v skladu s predmetnikom, pouk slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodnostno mešanih območjih v 8. in 9. razredu izvaja vse šolsko leto, pri čemer se lahko pol ure razporedi drugače, kot to določa predmetnik,
- pouk *ostalih predmetov* izvaja v obsegu letnega števila ur, predvidenih za posamezni predmet, ki pa so lahko med letom *neenakomerno razporejene po ocenjevalnih obdobjih*.

Glede tedenske obveznosti je bilo za šole, ki so v projektu **Fleksibilni predmetnik**, kasneje s spremembo ustreznega pravilnika opredeljeno: »Osnovne šole, ki izvajajo poskus fleksibilnega predmetnika, lahko v posameznem ocenjevalnem obdobju šolskega leta presežejo zakonsko predpisano največjo dovoljeno tedensko obveznost učencev za

največ dve uri, vendar ne smejo preseči letnega števila ur, določenega za posamezni predmet v šolskem koledarju za osnovne šole.

Ocenjevanje znanja, ki je bilo v prvem letu izvajanja poskusa pri predmetih, katere so na šolah strnjeno poučevali, najbolj kritično, opredeljuje nov pravilnik na sledeč način: »Znanje učencev se pri predmetih, ki se izvajajo vse šolsko leto, oceni najmanj šestkrat v šolskem letu, znanje učencev pri predmetih, ki se izvajajo strnjeno zgolj v enem ocenjevalnem obdobju in imajo letno 70 ali več ur pouka po predmetniku se oceni najmanj štirikrat, znanje učencev pri predmetih, ki se izvajajo strnjeno in imajo letno 52,5 oziroma 48 ur pouka po predmetniku se oceni najmanj trikrat in znanje učencev, ki imajo letno 35 oziroma 32 ur pouka po predmetniku se oceni najmanj dvakrat v šolskem letu. Ocene morajo biti pridobljene enakomerno v obdobju, ko se predmet izvaja. V posameznem obdobju mora biti učenec ocenjen tako, da večina ocen ni pridobljena na podlagi pisnih izdelkov.«

Za pripravo, uvajanje in spremljanje projekta (poskusa) je zadolžen Zavod RS za šolstvo, natančneje **državna projektna skupina**, ki jo je imenoval minister. Člani državne projektne skupine so predstavniki Zavoda RS za šolstvo (2), dva predstavnika Ministrstva za šolstvo in šport ter dva predstavnika ravnateljev šol, vključenih v projekt. Naloga državne projektne skupine je, da:

- *sodeluje pri pripravi sprememb* normativnih podlag, potrebnih za uvajanje,
- *pripravi strokovne podlage* za delo šolskih projektnih skupin,
- *pripravi poročila* za Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje in Ministrstvo za šolstvo in šport (v nadaljevanju: MŠŠ) o poteku poskusa in
- *pripravlja usmeritve* za izvajanje poskusa v drugem letu,
- *izvaja druge naloge po naročilu* ministrstva.

Odgovorni nosilec uvajanja in spremljanja poskusa na posamezni šoli je ravnatelj. Ta imenuje **šolsko projektno skupino**, ki opravlja naslednje naloge:

- *izdela načrt uvajanja* šolskega fleksibilnega predmetnika,
- *pripravi usmeritve in navodila* za izvajanje načrta poskusa fleksibilnega predmetnika na šoli,
- *pripravi poročila za državno projektno skupino*,

- *sodeluje pri metodološkem izvajanju spremljanja poskusa,*
- *izvaja druge naloge po naročilu državne projektne skupine.*

S poskusom »Fleksibilni predmetnik« želi predlagatelj šolam omogočiti večjo avtonomijo pri organizaciji dela, tj. pri oblikovanju predmetnikov in urnikov na ravni posameznega razreda in šolskega leta. Nova, fleksibilnejša organizacija dela naj bi prispevala k uresničevanju naslednjih ciljev:

- povečati raznolikost didaktičnih modelov oz. strategij, npr. projektno učno delo, terensko delo, problemski pouk itn.;
- povečati raznolikost metod in oblik dela;
- razbremeniti učence (vpeljati pouk, pri katerem prevladujejo dejavnosti učencev, večja participacija učencev, različnost metod in oblik dela, manj predmetov na dan, manj ocenjevanj itn. ter drugih faktorjev ki vplivajo na obremenjenost)
- omogočiti medpredmetno načrtovanje, poučevanje in učenje pri različnih kombinacijah predmetov;
- razbremeniti učitelje, še posebej t.i. gostujoče učitelje, ki lahko v enem ali dveh dneh opravijo pouk na eni šoli (ni treba imeti tri ure na treh različnih šolah);
- razbremeniti vodstvo šole pri izdelavi urnikov ter organizaciji dela šole;
- povečati zadovoljstvo učencev, staršev in strokovnih delavcev z delom na šolah.

Na podlagi podatkov iz preteklega šolskega leta 2006/07 je moč ugotoviti, navkljub nekaterim formalnim omejitvam, v splošnem uspešno realizacijo ciljev, tako na področju avtonomne in fleksibilne organizacije dela, kot tudi na vseh ostalih področjih, tj. razbremenitev strokovnih delavcev in učencev, raznolikost didaktičnih strategij, metod in oblik dela, medpredmetno povezovanje v vseh fazah učnega procesa, večje zadovoljstvo v poskusu sodelujočih strokovnih delavcev in učencev itn.

2.2 FLEKSIBILNI PREDMETNIK NA FINSKEM

Kot že rečeno, se pri uvajanju fleksibilnega predmetnika radi spogledujemo z državama, kjer je fleksibilni predmetnik že stalnica – Finska in Švedska. Na osnovi raziskave s strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo so v nadaljevanju navedene nekatere glavne lastnosti izvajanja tovrstnega pouka v obeh državah. Obe se ponašata z razvitim, demokratičnim in enakopravnim šolskim sistemom, kjer 'poznajo' fleksibilne predmetnike in urnike na stopnji osnovnošolskega izobraževanja in imajo z njihovim izvajanjem že nekajletne izkušnje. V raziskavi so bili na podlagi nacionalnih dokumentov podrobneje preučeni okviri fleksibilnosti predmetnika, notranja organizacija dela šol, tj. urniki, primeri učne prakse, itn.

Vzorec šol, po katerih se je proučevala notranja organizacija dela šol na Finskem, ni reprezentativen – gre le za oceno stanja na podlagi študije primerov učne prakse dveh šol na Finskem (ene za otroke od 1. do 6. razreda in ene za otroke od 7. do 9. razreda). Na Finskem predstavljajo osnovno množico vse osnovne šole v državi, kajti okviri fleksibilnosti so sprejeti na nacionalni ravni in zadevajo vse šole v državi, razlikujejo pa se organizacijske rešitve posameznih šol znotraj istih nacionalnih okvirov.

Vse večja decentralizacija šolskega sistema in prenos odgovornosti na lokalno in šolsko raven v 90-ih letih prejšnjega stoletja je na Finskem posledično vplivala tudi na oblikovanje nacionalnega kurikuluma in predmetnika. Tako je že predmetnik, katerega je sprejela vlada leta 1993, v šolsko prakso pa so ga uvedli eno leto za tem, odražal veliko mero fleksibilnosti in priložnosti za avtonomijo šol, saj je opredeljeval le minimalno letno število 45-minutnih ur za posamezni predmet v enem tednu od 1. do 6. razreda in od 7. do 9. razreda.

Fleksibilnost odraža tudi sedanji predmetnik, ki ga je finska vlada sprejela leta 2001 (glej preglednico 1). Za razliko od prvotnega predmetnika je ta nekoliko bolj strukturiran, saj odraža členjenost osnovnošolskega izobraževanja na tri vzgojno-izobraževalna obdobja. Prav tako je tudi minimalna tedenska razporeditev ur za posamezni predmet za celotno osnovnošolsko izobraževanje največkrat navedena v treh časovnih razponih in izjemoma v dveh. Novi predmetnik ne prinaša večje količine pedagoških ur, temveč le nekaj notranje prerazporeditve ur. Večjo pozornost po novem namenjajo materinemu jeziku, literaturi in zgodovini z družbo, kot nov predmet pa so uvedli zdravstveno vzgojo.

stopnje	1 – 2	3 – 5	6 – 9	skupaj						
Materni jezik in literatura	14	14	14	42						
Matematika	6	12	14	32						
A jezik 1)	----	8	8	16						
B jezik 2)	----	----	6	6						
stopnje	1 – 4	5 – 6	7 – 9							
Biologija in geografija	9*	3	7	31						
Fizika in kemija		2	7							
Zdravstvena vzgoja			3							
Zgodovina in družba	----	3	7	10						
stopnje	1 – 5		6 – 9							
Religija/Etika	6		5	11						
stopnje	1 – 4	5 – 9								
Glasba Lik. umetnost Ročne spretnosti, tehnika, delo s tekstilom (šivanje ...) Šport	26	30		56						
stopnje	1 – 6	7 – 9								
Gospodinjstvo	----	3		3						
Usmerjanje učencev (izobraževalno in poklicno)	----	2		2						
Izbirni predmeti	----	(13)		13						
	19	19	23	23	24	24	30	30	30	222
stopnje	1 – 4	5 – 6	7 – 9							
Interesno področje A-jezik	----	(6)	(6)	(12)						

Preglednica 1: Finska – nacionalni predmetnik

Okvirni nacionalni predmetnik nalaga šolam, da za vsako šolsko leto oblikujejo individualni oz. šolski predmetnik in temu prilagodijo tudi letni šolski kurikulum. Okvirna razporeditev ur za posamezni predmet v določenem vzgojno-izobraževalnem obdobju jim namreč omogoča, da posebno pozornost namenijo spoznavanju in promoviranju morebitnih aktualnih, geografskih, kulturnih, zgodovinskih idr. posebnosti, katere pomembno izstopajo v določeni lokalni skupnosti, ali kateri drugi

geografski enoti. Šole imajo tako v posameznem šolskem letu veliko avtonomije pri oblikovanju predmetnikov posameznih razredov in šolskega kurikulumu. Pri sprejemanju odločitev sledijo kadrovskim, prostorskim idr. specifičnim okoliščinam. Raznolikost šolskih predmetnikov in s tem tudi kurikulumov je tako razvidna že iz samih urnikov šol, katere prikazujemo v nadaljevanju. Tudi oblikovanje le-teh je zaradi navedene fleksibilnosti¹ avtonomno, a zato toliko bolj kompleksno in strokovno odgovorno. Je v domeni ravnateljev šol, katerih rešitve preverjajo lokalne šolske institucije.

Urnike oz. organizacijo pouka na šoli narekujejo kadri, npr. sodelovanje predmetnih učiteljev² oz. predmetnih strokovnjakov, ki poleg razrednih, poučujejo v posameznem oddelku. Za bolj učinkovito poučevanje in učenje nekaterih predmetov posamezne oddelke (od 1. do 6. razreda) delijo na skupine. Te navadno oblikujejo pri maternem jeziku in matematiki, npr. 6. razred razdelijo na dve skupini 2-krat tedensko, 1. razred 3-krat. Na tak način lahko delo bolj individualizirajo.

Glede na to, da je na letni ravni tedensko število ur za posamezni predmet le okvirno predpisano, so pri izvajanju urnika na razredni stopnji (od 1. do 6. razreda) zelo fleksibilni (npr. v enem tednu imajo več ur posameznega predmeta, v drugem manj itn.). Na urniku imajo opredeljene tudi ure za timske sestanke učiteljev, ki so enkrat tedensko, tj. vsak torek, dve pedagoški uri.

Na primeru šol na Finskem se vidi, da šole v zadnjem vzgojno-izobraževalnem obdobju (od 7. do 9. razreda) *šolsko leto razdelijo na štiri, pet ali celo več časovnih obdobj*, za katere oblikujejo povsem različne urnike, tj. z različnim naborom predmetov, katere predpisuje nacionalni predmetnik. V nadaljevanju predstavljamo primer urnika za sedmi razred za vsa štiri časovna obdobja.

Po podobnem principu so oblikovani tudi urniki za posamezno obdobje v 8. in 9. razredu. Če urnike med seboj primerjamo, ugotovimo, da v posameznem obdobju posebno pozornost namenjajo le določenim predmetom ali predmetnim področjem. Na tak način jim ni potrebno vseh predmetov, katere vsebuje predmetnik posameznega razreda, poučevati skozi vse šolsko leto, temveč jih poučujejo, preverjajo in ocenjujejo

¹ Finska, kot sledi iz predmetnika, namreč nima predmetnika, ki bi na letni ravni predpisoval natančno količino ur za posamezni predmet v posameznem tednu in razredu, temveč le v okviru dveh ali celo več let skupaj.

² Podobno kot je opredeljeno v Zakonu o osnovni šoli v Sloveniji, je tudi na Finskem moč videti, da nekatere predmete, npr. tuji jezik itn. že na razredni stopnji, tj. od 1. do 6. razreda poučujejo predmetni učitelji.

le v določenem časovnem obdobju, po ti. kurzem sistemu. Pri razporejanju predmetov v določena časovna obdobja se ozirajo na naravne, kadrovske, prostorske in druge okoliščine, ki pomembno vplivajo na kakovost realizacije vzgojno-izobraževalnih programov.

PON	TO	SR	ČET	PE
8.15-9.45 GOSPODINJSTVO	8.15-9.45 BIOLOGIJA	8.15-9.45 KEMIJA	8.15-9.45 BOLOGIJA	8.15-9.45 ŠPORT
10.00-10.45 GOSPODINJSTVO 10.45-11.30 GLASBA	10.00-11.30 ANGLEŠČINA	10.00-11.30 UMETNOST ³	10.00-11.30 KEMIJA	10.00-11.30 MATEMATIKA
12.15-13.45 USMERJANJE UČENCEV (STUDENT GUIDANCE)	12.15-13.45 MATEMATIKA	12.15-13.45 ANGLEŠČINA	12.15-13.45 IZBIRNI PREDMETI	12.15-13.45 UMETNOSTI
14.00-14.45 VERSKI POUK ⁴				

Preglednica 2: Primer urnika za sedmi razred, 1. časovno obdobje

PON	TO	SR	ČET	PE
8.15-9.45 ŠVEDŠČINA	8.15-9.45 MATEMATIKA/ FIZIKA	8.15-9.45 FIZIKA	8.15-9.45 ŠIVANJE	8.15-9.45 MATEMATIKA
10.00-10.45 FIZIKA	10.00-11.30 RELIGIJA/ETIKA	10.00-11.30 FINŠČINA	10.00-11.30 ŠPORT	10.00-11.30 TEHNIKA/ ŠIVANJE
12.15-13.45 FINŠČINA	12.15-13.45 MATEMATIKA	12.15-13.45 TEHNIKA	12.15-13.45 ŠVEDŠČINA	12.15-13.45 GOSPODINJSTVO
14.00-14.45 VERSKI POUK	14.00-14.45 GLASBA			14.00-14.45 GOSPODINJSTVO

Preglednica 3: Primer urnika za sedmi razred, 2. časovno obdobje

PON	TO	SR	ČET	PE
8.15-9.45 FINŠČINA	8.15-9.45	8.15-9.45 GOSPODINJSTVO	8.15-9.45 ŠPORT	8.15-9.45 TEHNIKA/ŠIVANJE
10.00-10.45 MATEMATIKA/ FIZIKA	10.00-11.30 FINŠČINA	10.00-10.45 GOSPODINJSTVO 10.45-11.30 GLASBA	10.00-11.30 IZBIRNI PREDMETI	10.00-11.30 ANGLEŠČINA
12.15-13.45 GEOGRAFIJA	12.15-13.45 GEOGRAFIJA	12.15-13.45 ZGODOVINA	12.15-13.45 ANGLEŠČINA	12.15-13.45 ZGODOVINA
14.00-14.45 VEROUK	14.00-14.45 TEHNIKA/ ŠIVANJE			

Preglednica 4: Primer urnika za sedmi razred, 3. časovno obdobje

³ Gre za predmet likovna umetnost (primerjaj s predmetnikom v preglednici 1).

⁴ Verski pouk za učence ni obvezen, temveč učenci lahko izberejo med njim ali poukom religije z etiko, ki je v urniku v 2. in 4. časovnem obdobju.

PON	TO	SR	ČET	PE
8.15-9.45 TEHNIKA/ ŠIVANJE	8.15-9.45 RELIGIJA/ ETIKA	8.15-9.45 UMETNOSTI	9.00-9.45 GLASBA	8.15-9.45 ŠVEDŠČINA
10.00-10.45 MATEMATIKA	10.00-11.30 MATEMATIKA	10.00-11.30 TEHNIKA/ ŠIVANJE	10.00-11.30 USMERJANJE UČENCEV (STUDENT GUIDANCE)	10.00-11.30 ŠPORT
12.15-13.45 UMETNOSTI	12.15-13.45 ŠVEDŠČINA	12.15-13.45 ZGODOVINA	12.15-13.45 GOSPODINJSTVO	12.15-13.45 ZGODOVINA
14.00-14.45 VERSKI POUK			14.00-14.45 GOSPODINJSTVO	

Preglednica 5: Primer urnika za sedmi razred, 4. časovno obdobje

Zastopanost predmetov v posameznih časovnih obdobjih za sedmi razred prikazuje naslednja preglednica.

	Predmet	1. obdobje	2. obdobje	3. obdobje	4. obdobje
1.	Finščina		X	X	
2.	Matematika	X	X	X	X
3.	Angleščina	X		X	
4.	Švedščina		X		X
5.	Biologija	X			
6.	Kemija	X			
7.	Fizika		X	X	
8.	Geografija			X	
9.	Zgodovina			X	X
10.	Glasba	X	X	X	X
11.	Likovna umetnost	X			X
12.	Gospodinjstvo (Ekon.)	X	X	X	X
13.	Tehnika		X	X	X
14.	Šivanje (Delo s tekstilom)		X	X	X
15.	Šport	X	X	X	X
16.	Izbirni predmet	X		X	
17.	Religija/ Etika		X		X
18.	Verski pouk	X	X	X	X
19.	Usmerjanje učencev	X			X

Preglednica 6: Pregled predmetnika sedmega razreda skozi časovna obdobja

Matrični prikaz urnikov sedmega razreda skozi vsa štiri časovna obdobja nazorno predstavlja, da vsa časovna obdobja poučujejo le matematiko, glasbo, gospodinjstvo, šport in verski pouk, tri zaporedna tehniko in šivanje, dve, a ne vedno zaporedni, finščino, švedščino, fiziko, zgodovino, izbirni predmet, etiko in usmerjanje učencev, eno obdobje pa biologijo, kemijo, geografijo in umetnost. Podobno velja tudi za urnike 8. in 9. razreda. Če urnike primerjamo z nacionalnim predmetnikom, ne ugotovimo zgolj linearne povezanosti med številom ur v nacionalnem predmetniku in številom časovnih obdobj, v katerem določen predmet poučujejo, temveč lahko identificiramo tudi nekatera vzgojna področja, katerim v posameznih razredih ali posameznih šolah namenjajo posebno pozornost, kot npr. v sedmem razredu glasbi, športu itn.

2.3 FLEKSIBILNI PREDMETNIK NA ŠVEDSKEM

Vzorec šol, po katerih se je proučevala notranja organizacija dela šol na Švedskem, prav tako kot pri Finski, ni reprezentativen, gre le za oceno stanja na podlagi študije primerov učne prakse treh šol na Švedskem (ene za predšolske otroke, tj. 6-letne in otroke od 1. do 5. razreda OŠ; ene za otroke od 6. do 9. razreda in ene za otroke od 7. do 9. razreda). Osnovno množico predstavljajo na Švedskem vse osnovne šole, ki so že 5. šolsko leto vključene v projekt fleksibilnega predmetnika, tj. 20 % šol iz 79 občin.

Obvezno izobraževanje na Švedskem ureja zakon iz leta 1994, dopolnjen je bil leta 1998. Kurikulum vsebuje temeljne vrednote, cilje in usmeritve ter učne programe posameznih predmetov. Minimalno število ur pouka za posamezni predmet v obvezni osnovni šoli je določeno v splošnem predmetniku, ki predpisuje v sistemu 9-letnega obveznega šolanja 6665 pedagoških ur, vsaka traja 60 min. Te so, podobno kot v Sloveniji, natančno tedensko razporejene po razredih in predmetih.

Leta 2000 je švedsko šolsko ministrstvo pričelo s 5-letnim projektom Fleksibilnega predmetnika (timetable-free), v katerega se je vključilo približno 20 % osnovnih šol iz 79 občin. Šolam v projektu je bilo dovoljeno odstopiti od nacionalno predpisanega predmetnika za obvezno izobraževanje tako, da je *načrtovanje časa za posamezni predmet, vrednotenje, ocenjevanje in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami stvar svobodne izbire*. Za razliko od ostalih šol, ki imajo za posamezni razred 9-letne osnovne

šole natančno določeno tedensko število ur za posamezni predmet, v projekt vključene šole ne obvezujejo nikakršni predpisi o zajamčeni količini časa porabljenega za posamezni predmet. Zanje je obvezujoče le, da učencem v 9-letnem osnovnošolskem izobraževanju zagotovijo celotno kvoto pedagoških ur, tj. 6665 ur⁵ in da sledijo učnim standardom, ki so opredeljeni za peti in deveti razred. Šole se same odločijo, kako bodo dosegle predpisane cilje in standarde, in koliko časa potrebujejo za doseg ciljev posameznega predmeta oz. predmetnega področja, kajti nacionalni predmetnik se smatra kot ovira za razvoj šole, za šolsko tematsko oz. projektno delo in individualiziran pristop pri novih metodah poučevanja in učenja (prav tam). Različne šole na Švedskem so poiskale različne rešitve.

Osnovnošolsko izobraževanje je na Švedskem razdeljeno na dve vzgojno-izobraževalni obdobji, tj. od 1. do 5. razreda in od 6. do 9. razreda. Vzgojno-izobraževalno delo v posameznih obdobjih, kot tudi predšolsko varstvo in vzgoja otrok, je navadno prostorsko in organizacijsko ločeno. Vsako vzgojno-izobraževalno stopnjo, tj. vrtec, šolo za nižje razrede (od 1. do 5. razreda) in šolo za višje razrede (od 6. do 9. razreda) vodi in upravlja po en ravnatelj. Za koordinacijo in usklajeno delo med navedenimi stopnjami skrbi še skupni pedagoški vodja oz. ravnatelj, ki je globalno odgovoren za strokoven razvoj, dobro počutje vseh zaposlenih in učencev ter seveda za skupne rezultate vzgojno-izobraževalnega dela. Tako je bilo tudi v našem primeru. Sprotne medsebojne komunikacije, usklajevanja in vzajemnega timskega dela med ravnatelji posameznih stopenj oz. podsistemov, učitelji, specialnimi pedagogi in ostalimi strokovnimi delavci, tudi v času našega obiska, ni manjkalo. V različnih timskih strukturah se redno sestajajo vsak torek po pouku, v ostalih dnevih pa glede na izkazane trenutne potrebe oz. probleme.

Ker predstavlja na šolah na Švedskem individualizacija vzgojno-izobraževalnega dela eno osnovnih pedagoških načel, je temu podrejena tudi organizacija dela. Oddelki učencev so namreč, navkljub temu, da so njihovi normativi identični našim, zelo majhni in v povprečju ne presegajo 16 učencev, kar omogoča hitro zaznavanje učnih idr. razlik med učenci in ustrezno individualizacijo dela. Tako je bilo tudi na šoli Gröndal, ki je namenjena učencem višjih razredov – od 6. do 9. razreda. Da bi učitelji učne in druge zmožnosti učencev kar najbolje poznali, so vse učence – približno 400, razdelili na štiri

⁵ Te ure so 60-minutne.

skupine, vsako so namestili v en del šole. V ta namen so tudi notranjost šole pregradili na štiri dele. Vsak del ima na voljo lasten vhod, sodobno opremljeno zbornico z mini kuhinjo, kabinet za učila in individualno pomoč ter toliko učilnic kot je oddelkov. Učence so na tej stopnji razporedili v oddelke *po starosti in razredih*, na nižji stopnji osnovne šole pa jih pogosto razporedijo *glede na izkazano znanje in izkušnje*. Za vsako skupino učencev je neposredno zadolžen *en tim strokovnih delavcev* (modri tim, rumeni tim, rdeči tim, zeleni tim), ki je oblikovan tako, da vsebuje vse profile učiteljev, katere narekuje kurikulum od 6. do 9. razreda, poleg tega pa je v vsak tim vključen še en specialni pedagog, psiholog, pedagog ali socialni delavec, ki nudi individualno pomoč posameznim učencem ali skupini učencev s posebnimi potrebami.

Predmetniki se med timi, kot tudi med istimi razredi v različnih timih, nekoliko razlikujejo, kajti glede na izkazan interes in uspeh učencev pri posameznih predmetih – preverjajo ga na ravni šole ob zaključku šolskega leta - so učencem, ki so dobri npr. v naravoslovju, ponudili možnost, da jih vključijo v tim, kjer bo v predmetniku večji poudarek na matematiki in naravoslovnih predmetih, tistim, ki so uspešnejši pri glasbi in gledališču pa v tim, kjer bo večji poudarek na umetnosti, družboslovju itn.

Urniki nižjih razredov, kot tudi *skupin učencev višjih razredov v posameznih timih* so pri poučevanju matematike, maternega in tujega jezika – ti predmeti so ob koncu 5. in 9. razreda vključeni v *preverjanje z nacionalnimi preizkusi*, časovno usklajeni. Tako lahko, glede na zmožnosti in interese učencev, oblikujejo bolj homogene, nam bolj znane nivojske skupine. Pri poučevanju ostalih predmetov pa je vzgojno-izobraževalno delo v posameznih timih bolj zaprto in obstaja tesnejša povezanost in sodelovanje s kolegi znotraj enega tima. Ustreznost odzivanja na razvojne, učne, socialne in druge posebnosti skupin ali posameznih učencev, katere neposredno ali posredno vplivajo na šolsko uspešnost, skrbno spremljajo *razredniki oz. mentorji učencev*, ki skrbijo za največ 12 učencev.

Na šoli Trälleborg in Gröndal (Švedska), za razliko od šol na Finskem, oblikujejo za *vse šolsko leto en urnik*, kar posledično ne prinaša razbremenitve v številu predmetov na dan in številu predmetov tedensko. Ob tem pa velja opozoriti, da zaradi vsebinske avtonomije število predmetov in predmetnih področij skrajno preišljeno izberejo šole same. Dnevno imajo tako v posameznem oddelku 8. ali 9. razreda poleg razredne ure do

največ 6, v povprečju od 4 do 5 predmetov. V enem tednu se tako za posameznega učenca zvrsti v povprečju od 10 do 12 predmetov.

	PON			TO		SR			ČET		PE
8.00	Razredna ura			Razredna ura		Nem	Šved/ Ang	Fran	Razredna ura		Razredna ura
	20'			20'					20'		20'
8.20											
8.25	5'			5'					5'		
	Spoznavanje narave/ Naravoslovje			Teh. p.	Go	60'			Matematika		Švedščina
	60'								60'		60'
9.00						20'					
				120'							
9.25	20'					Nem	Nem	Fran	20'		15'
9.40											
9.45											Matematika
	Spoznavanje družbe/ Družboslovje					60'			Spoznavanje narave/ Naravoslovje		60'
10.00	60'								60'		
10.20						Spoznavanje družbe/ Družboslovje					
10.25				30'							
10.40									5'		10'
10.45	5'								5'		
10.50	Nem	Nem	Fran						Angleščina		Športna vzgoja/ Šport
10.55				Nem	Nem	Fran			60'		
11.00											
	45'								60'		50'
11.25						5'					
11.30						Glasba					
11.35											
11.40	Nem	Šved/ Ang	Fran								
11.45				Nem	Šved/ Ang				60'		
11.50											
12.00	45'								35'		40'
12.20											
12.25	5'										Spoznavanje narave/ Naravoslovje
12.30	Švedščina			5'					Šved	Lik. p./ Risanje	
				Matematika							

	60'	60'	60'	60'		60'
13.00						
13.10						
13.20						
13.25						
13.30	5'				5'	
13.35	Angleščina		Interesne dejavnosti – izbere učenc		Spoznavanje družbe/ Družboslovje	
14.00	60'					
14.30					60'	
	5'					
	Športna vzgoja					
			120'			
15.00	50'					
15.25						
15.30						
16.00						

Legenda:

• pouk	
• pavza	

Preglednica 7: Primer urnika za 9K razred – šola Gröndal

Urnik odraža razbremenitev učencev s tem, da povsem fleksibilno razporeja čas, ki ga dnevno namenjajo posameznim predmetom, kot npr. 20, 45, 50, 60, 90 in celo 120 minut.⁶ Primerjava urnikov med oddelki kaže tudi vsebinsko naravnost med posameznimi timi in oddelki znotraj njih, kar pa je že predhodno navedeno.

⁶ 120-minutne so ure tehničnega pouka in gospodinjstva (učenci izberejo enega od teh) in interesnih dejavnosti. Pogosto so na urniku v popoldanskem času.

2.4 UVAJANJE FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA NA NAŠI ŠOLI

Kot rečeno že uvodoma, je tudi naša šola ena od 28 osnovnih šol v Sloveniji, ki smo v lanskem šolskem letu pristopili k projektu Fleksibilni predmetnik. Seveda ne govorimo o takšnem obsegu in o takšni fleksibilnosti, ki jo poznajo naši vrstniki na Finskem in Švedskem, saj nam zaenkrat predvsem zakonodaja ne dopušča tovrstnih prilagoditev pouka. Potem so tu še prostorske, kadrovske in druge ovire, ki rabijo določen čas, da se prilagodijo novim načinom oz. organizaciji dela na šoli. A nekje je treba začeti!

Na naši šoli imamo tako v prejšnjem kot tudi v tekočem šolskem letu v okviru projekta prilagojene urnike sedmih, osmih in devetih razredov v vseh oddelkih. Spodnje tabele kažejo primer fleksibilnega predmetnika za en oddelek sedmega, osmega in devetega razreda v 1. in 2. ocenjevalnem obdobju letošnjega šolskega leta, skupaj z dodatnimi pojasnili.

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	NAR	ZGO	TJA	TIT (1. sk.)	
2.	NAR	NAR	ŠVZ	TIT (1. sk.)	TJA/nivo
3.	TJA	TJA	ZGO	MAT/nivo	MAT
4.	MAT	ŠVZ	ZGO	SLO	SLO/nivo
5.	ZGO	LVZ	SLO	TIT (2. sk.)	TJA/nivo
6.	SLO	LVZ	MAT	TIT (2. sk.)	

Preglednica 8: Urnik 7.a razreda – 1. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	NAR	GEO	TJA	DIE	
2.	NAR	NAR	ŠVZ	DIE	TJA/nivo
3.	TJA	TJA	GEO	MAT/nivo	MAT
4.	MAT	ŠVZ	GEO	SLO	SLO/nivo
5.	GEO	GVZ	SLO		TJA/nivo
6.	SLO	GVZ	MAT		

Preglednica 9: Urnik 7.a razreda – 2. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Iz preglednic je razvidno, da imajo vsi učenci 7.a razreda v 1. ocenjevalnem obdobju v povečanem obsegu (celoletni obseg) predmete tehnika in tehnologija, zgodovina in

likovna vzgoja. Tako je njihova tedenska obremenjenost brez izbirnih predmetov 28 ur na teden. V drugem ocenjevalnem obdobju te predmete v celoletnem obsegu nadomestijo po vrsti državljanska vzgoja in etika (DIE), geografija in glasbena vzgoja. V tabeli pa niso prikazani izbirni predmeti, ker si je vsak učenec izbral seveda svoje. Tako se v okviru izbirnih predmetov izvaja fleksibilni predmetnik pri predmetih sodobna priprava hrane in šport za zdravje, kjer se po 1. ocenjevalnem obdobju zamenjajo učenci iz a in b oddelka in izvajajo predmet prav tako v blok urah (1. ocenjevalno obdobje imajo npr. učenci 7.a razreda predmet sodobna priprava hrane v blok urah, v drugem ocenjevalnem obdobju pa ob istih terminih predmet šport za zdravje – seveda pa ne gre za iste učence, ampak za učence znotraj oddelka). Delno se v 7. razredu izvaja fleksibilni predmetnik pri izbirnih predmetih likovno snovanje I, urejanje besedil in glasbena dela, kjer se celoten predmet odvije v enem od ocenjevalnih obdobj, pri tem pa nobeden od učencev ni prikrajšan za kateregakoli od predmetov (če bi npr. bil prijavljen na vse tri).

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	TJA	TJA	TJA	MAT	
2.	SLO/MAT	ŠVZ	MAT/SLO	BIO	MAT
3.	SLO/MAT	MAT/SLO	MAT/SLO	BIO	FIZ
4.	FIZ	MAT/SLO	LVZ	FIZ	ŠVZ
5.	FIZ	ZGO	LVZ	DIE	BIO
6.	TJA	TJA	TJA		ZGO

Preglednica 10: Urnik 8.a razreda – 1. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	TJA	TJA	TJA	MAT	
2.	SLO/MAT	ŠVZ	MAT/SLO	GEO	MAT
3.	SLO/MAT	MAT/SLO	MAT/SLO	GEO	KEM
4.	KEM	MAT/SLO	GVZ	KEM	ŠVZ
5.	KEM	ZGO	GVZ	DIE	GEO
6.	TJA	TJA	TJA		ZGO

Preglednica 11: Urnik 8.a razreda – 2. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Iz preglednic je razvidno, da imajo vsi učenci 8.a razreda v 1. ocenjevalnem obdobju v povečanem obsegu (celoletni obseg) predmete fizika, likovna vzgoja in biologija. Tako je njihova tedenska obremenjenost, brez izbirnih predmetov, 28 ur na teden. V drugem

ocenjevalnem obdobju te predmete prav tako v celoletnem obsegu nadomestijo po vrsti kemija, glasbena vzgoja in geografija.

V preglednicah 10 in 11 prav tako kot pri sedmem razredu niso prikazani izbirni predmeti. Tako se v okviru izbirnih predmetov izvaja fleksibilni predmetnik le pri predmetu izbrani šport, ki ga imajo v 1. ocenjevalnem obdobju učenci 8.a razreda, v drugem ocenjevalnem obdobju pa učenci 8.b razreda. Delno se v 8. razredu izvaja fleksibilni predmetnik pri izbirnih predmetih likovno snovanje II, multimedija in glasbena dela, kjer se prav tako celoten predmet odvije v enem od ocenjevalnih obdobj.

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	ŠVZ		MAT		MAT
2.	TJA	MAT	GEO	MAT	KEM
3.	KEM	BIO	TJA	SLO	TJA
4.	SLO	GEO	SLO	ŠVZ	BIO
5.	LVZ	SLO	KEM	GEO	
6.	LVZ		KEM	GEO	

Preglednica 12: Urnik 9.b razreda – 1. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Šolska ura	PON	TOR	SRE	ČET	PET
1.	ŠVZ		MAT		MAT
2.	TJA	MAT	ZGO	MAT	FIZ
3.	FIZ	BIO	TJA	SLO	TJA
4.	SLO	ZGO	SLO	ŠVZ	BIO
5.	GVZ	SLO	FIZ	ZGO	
6.	GVZ		FIZ	ZGO	

Preglednica 13: Urnik 9.b razreda – 2. ocenjevalno obdobje, šol. leto 2007/08

Iz preglednic je razvidno, da imajo vsi učenci 9.b razreda v 1. ocenjevalnem obdobju v povečanem obsegu predmete kemija, likovna vzgoja in geografija. Tako je njihova tedenska obremenjenost brez izbirnih predmetov 25 ur na teden. V drugem ocenjevalnem obdobju te predmete prav tako v celoletnem obsegu nadomestijo po vrsti fizika, glasbena vzgoja in zgodovina.

Tudi v preglednicah 12 in 13 niso prikazani izbirni predmeti. Tako se v okviru izbirnih predmetov izvaja fleksibilni predmetnik le delno pri predmetih računalniška omrežja, organizmi v naravnem okolju in šport za sprostitev, kjer se vsi predmeti izvajajo v enem ocenjevalnem obdobju v obliki »blok ur«.

Drugih elementov fleksibilnosti naš šolski predmetnik zaenkrat še nima, verjetno pa bodo že v naslednjem šolskem letu vpeljane nove, verjetno tiste, ki so na Finskem in Švedskem že ustaljene.

3 OSREDNJI DEL

V osrednjem delu naše raziskovalne naloge bomo predstavili rezultate ankete, ki je bila narejena na osnovi vprašalnikov, priloženih na koncu te naloge. Kot že rečeno v uvodnem delu, smo anketirali skupno 341 učencev in učenk, od tega 89 sedmošolcev, 131 osmošolcev in 121 devetošolcev. Anketiranje smo izvedli na treh celjskih šolah, ki so od začetka v projektu fleksibilni predmetnik, in sicer OŠ Hudinja, IV. OŠ Celje in naša, II. OŠ Celje. Anketirali smo učence tretjega izobraževalnega obdobja, razen na OŠ Hudinja, kjer učenci sedmih razredov niso vključeni v predmetni projekt.

3.1 TEŽAVE V PROCESU RAZISKOVANJA

Med anketiranjem smo naleteli na nekaj manjših težav, ki pa končnih rezultatov raziskovanja nikakor niso pokvarile.

Prva od težav bila je neresnost nekaterih učencev pri izpolnjevanju ankete. V veliki meri smo jo po našem mnenju omilili tako, da so se učenci naše šole podpisovali na list in smo potem takoj našli tiste z nepravim pristopom. Kljub temu, da zaradi tega niso bili sankcionirani, smo verjetno že vnaprej preprečili tovrstno neresnost. Na ostalih dveh šolah je bilo neresno izpolnjenih zanemarljivo majhno število anket, pa še to le pri izbranih vprašanjih.

Nekaj je bilo tudi nerazumevanja pri posameznih vprašanjih, kar smo z dodatno razlago v glavnem tudi odpravili.

Naslednja težava je bila v odsotnosti nekaj učencev in učenk z OŠ Hudinja in IV. OŠ Celje, ki jih kasneje nismo kontaktirali, za razliko od učencev naše šole. Gre vendarle za spoštovanje delovnega ritma druge šole. Že tako smo jim hvaležni, da so si vzeli nekaj časa za izpolnjevanje naše ankete in se jim na tem mestu še enkrat zahvaljujemo.

Kljub naštetim majhnim težavam menimo, da smo dobili reprezentativen vzorec, ki je lahko tudi del izhodišča za načrtovanje fleksibilnega predmetnika v prihodnje.

3.2 OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV

V tem podpoglavju navajamo rezultate naše ankete. Podani so za posamezna vprašanja (glej prilogo), razen zadnjih dveh (17. in 18.), ki sta zapisana v podpoglavju *Prihodnost fleksibilnega predmetnika v očeh učencev*. Odgovore smo pri vsakem vprašanju razdelili v tri skupine in sicer smo jih prikazali s tabelami in grafi posebej za sedmošolce, osmošolce in devetošolce. Za to razdelitev smo se odločili predvsem zaradi dejstva, ker smo sklepali, da imajo npr. devetošolci povsem drugačne izkušnje s fleksibilnim predmetnikom kot npr. sedmošolci.

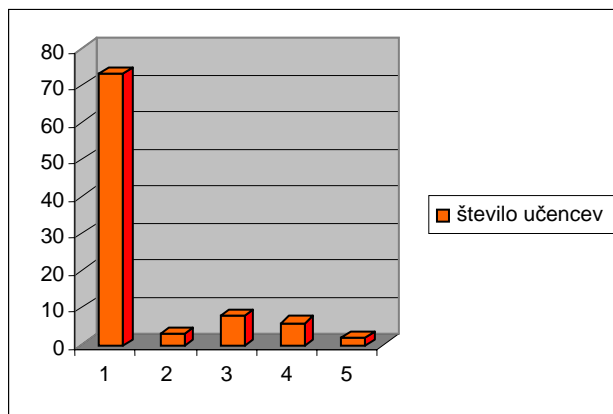
Za analiziranje vsake šole posebej se nismo odločili zaradi tega, ker smo želeli dobiti splošnejši (recimo mu »celjski«) vzorec. Mogoče je tu majhna pomanjkljivost zaradi »ne vključenosti« sedmih razredov na OŠ Hudinja.

Za vsako vprašanje so torej nanizane praviloma tri tabele in trije pripadajoči grafi, sledi postavljena hipoteza, rezultati in še potrditev oz. napačnost hipoteze.

1. Kaj si predstavljaš pod pojmom fleksibilni predmetnik?

Možni odgovori	Št. vprašanja	Št. učencev
predmetnik se enkrat med šolskim letom spremeni	1	73
predmetnik se lahko glede na trenutno stanje na šoli (kadri, zasedenost učilnice, projekti ...) spreminja tudi večkrat med šolskim letom	2	3
možnost, da enega predmeta v določenem šolskem letu (kljub temu, da je predviden) sploh ne bi imeli in bi ga zaradi tega v prihodnjem šolskem letu imeli strnjene (število ur za 2 leti)	3	8
možnosti izvajanja blok ur	4	6
možnosti izvajanja 60-minutnih ur	5	2

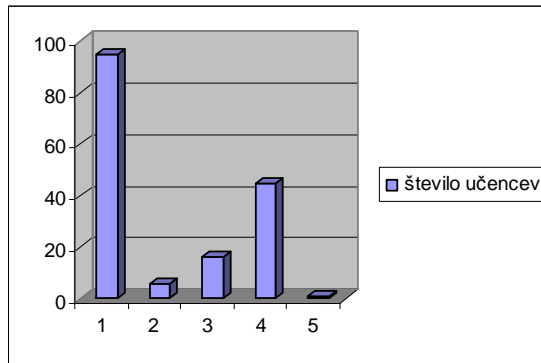
Tabela št. 1.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 1.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Možni odgovori	Št. vprašanja	Št. učencev
predmetnik se enkrat med šolskim letom spremeni	1	95
predmetnik se lahko glede na trenutno stanje na šoli (kadri, zasedenost učilnice, projekti ...) spreminja tudi večkrat med šolskim letom	2	6
možnost, da enega predmeta v določenem šolskem letu (kljub temu, da je predviden) sploh ne bi imeli in bi ga zaradi tega v prihodnjem šolskem letu imeli strnjene (število ur za 2 leti)	3	16
možnosti izvajanja blok ur	4	45
možnosti izvajanja 60-minutnih ur	5	1

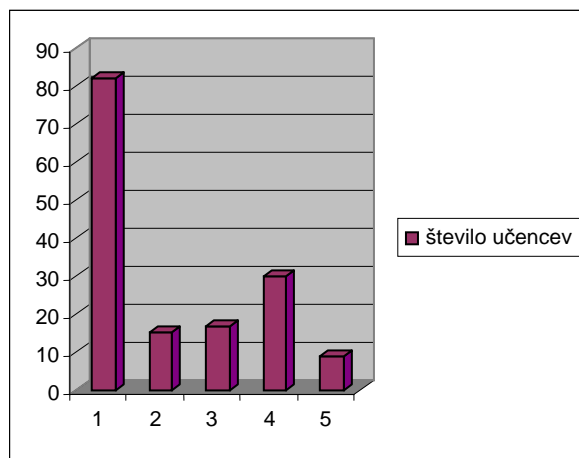
Tabela št. 1.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 1.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Možni odgovori	Št. vprašanja	Št. učencev
predmetnik se enkrat med med šolskim letom spremeni	1	82
predmetnik se lahko glede na trenutno stanje na šoli (kadri, zasedenost učilnice, projekti ...) spreminja tudi večkrat med šolskim letom	2	15
možnost, da enega predmeta v določenem šolskem letu (kljub temu, da je predviden) sploh ne bi imeli in bi ga zaradi tega v prihodnjem šolskem letu imeli strnjene (število ur za 2 leti)	3	17
možnosti izvajanja blok ur	4	30
možnosti izvajanja 60-minutnih ur	5	9

Tabela št. 1.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 1.3 prikazuje odgovore učencev iz devetega razreda.

Predvidevali smo, da so nekateri učenci povezovali fleksibilno diferenciacijo (pouk slovenščine, matematike in angleščine, ki se izvaja v skupinah po sposobnostih in znanju) z fleksibilnim predmetnikom. A kljub temu smo bili prepričani, da večina učencev ve, za kakšen način pouka gre.

REZULTATI

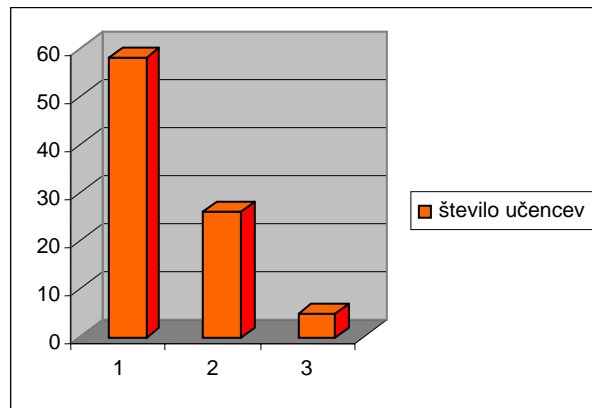
Naša predvidevanja so anketiranci prepričljivo potrdili. Presenetljivo pa si mnogo učencev pod pojmom fleksibilni predmetnik predstavlja možnost izvajanja 60-minutnih ur.

Hipotezo smo tako potrdili..

2. Ali si bil z vpeljavo fleksibilnega predmetnika na vaši šoli predhodno dovolj seznanjen oz. Ali si dejansko razumel, kaj pomeni?

DA (1)	DELNO (2)	NE (3)
58	26	5

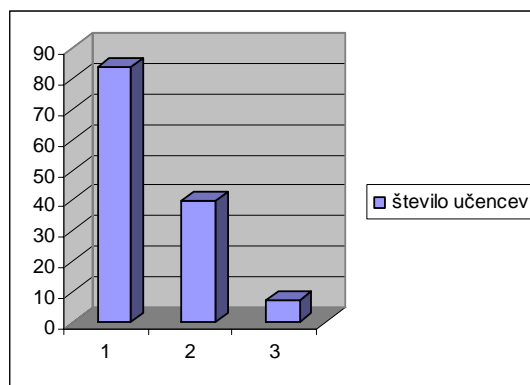
Tabela št. 2.1 prikazuje odgovore učencev iz sedmega razreda.

Graf št. 2.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

DA (1)	DELNO (2)	NE (3)
84	40	7

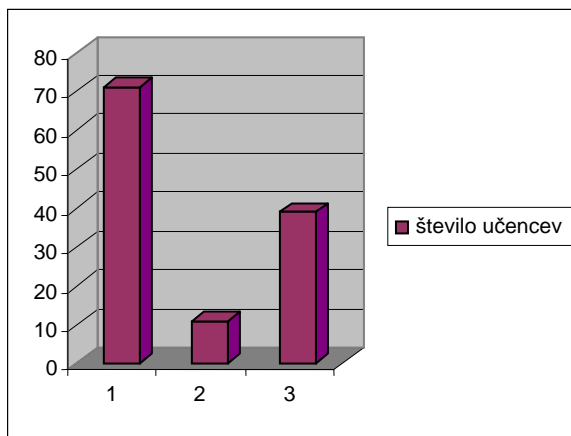
Tabela št. 2.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 2.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

DA (1)	DELNO (2)	NE (3)
71	11	39

Tabela št. 2.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 2.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da je večina učencev seznanjenih z izvajanjem fleksibilnega predmetnika, ki so jim ga predstavili strokovni delavci njihovih šol. V primeru, da je bil kdo od učencev odsoten, pa smo predvidevali, da so bili z fleksibilnim predmetnikom informirani starši.

REZULTATI

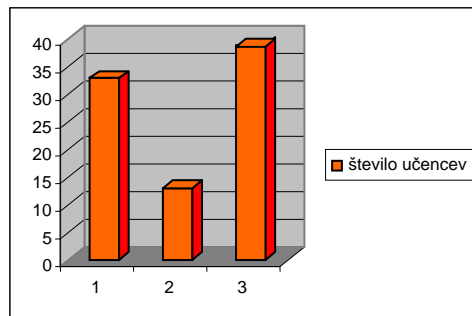
Rezultati so pokazali, da je bila večina učencev z izvajanjem fleksibilnega predmetnika predhodno dobro seznanjenih. Iz ankete pa smo ugotovili tudi, da je bilo v devetih razredih veliko več učencev, ki o izvajanju fleksibilnega predmetnika niso bili primerno informirani.

Hipotezo smo tako potrdili.

3. Kakšna so bila tvoja pričakovanja z uvedbo fleksibilnega predmetnika, še preden je dejansko postal del tvojega šolskega vsakdanjika?

pričakoval sem da bom lažje delal (1)	pričakoval sem da bom težje delal (2)	nisem pričakoval nobene spremembe (3)
33	13	39

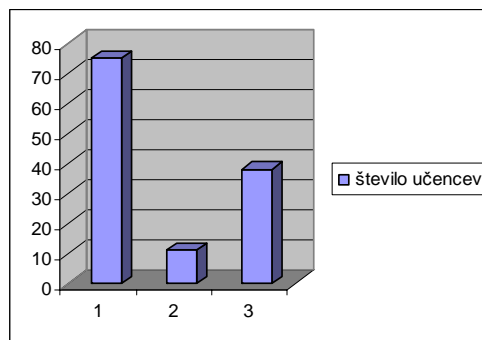
Tabela št. 3.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 3.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

pričakoval sem, da bom lažje delal (1)	pričakoval sem da bom težje delal (2)	nisem pričakoval nobene spremembe (3)
75	11	38

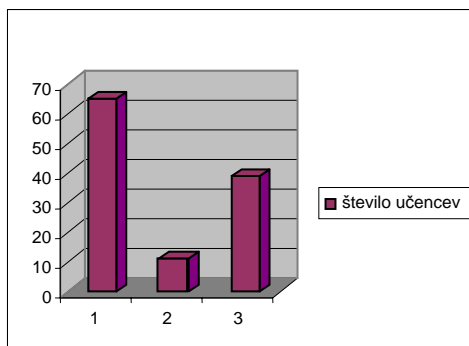
Tabela št. 3.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 3.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

pričakoval sem, da bom lažje delal (1)	pričakoval sem da bom težje delal (2)	nisem pričakoval nobene spremembe (3)
65	11	39

Tabela št. 3.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 3.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da bo z vpeljavo fleksibilnega predmetnika večina učencev lažje natančno spremljala ure. S tem bi bile lažje tudi naše torbe, učenci pa bi se naučili tudi sprotnega učenja.

REZULTATI

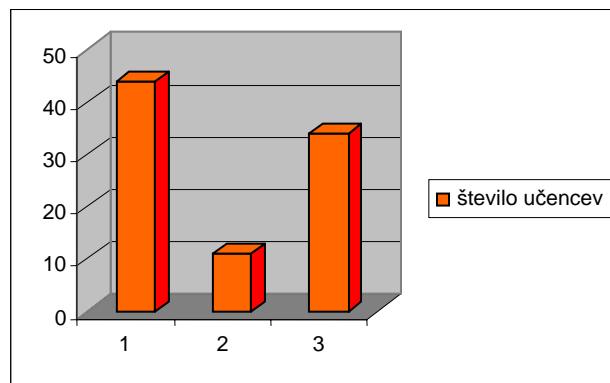
Večina učencev je na zastavljeno vprašanje odgovorila po naših pričakovanjih. Velik delež le teh pa je odgovoril, da ni pričakoval nobenih sprememb.

Hipotezo smo tako vseeno potrdili.

4. Ali imaš občutek, da se je z veljavo fleksibilnega predmetnika tvoj način dela spremenil.

1	2	3
DA, sedaj mi je lažje	DA, sedaj mi je težje	NE, enako kot prej
44	11	34

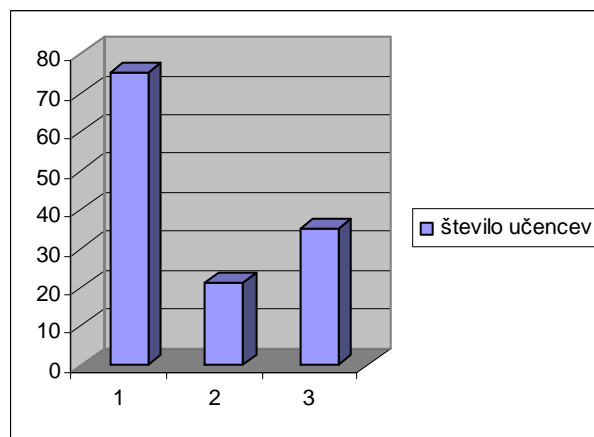
Tabela št. 4.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 4.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1	2	3
DA, sedaj mi je lažje	DA, sedaj mi je težje	NE, enako kot prej
75	21	35

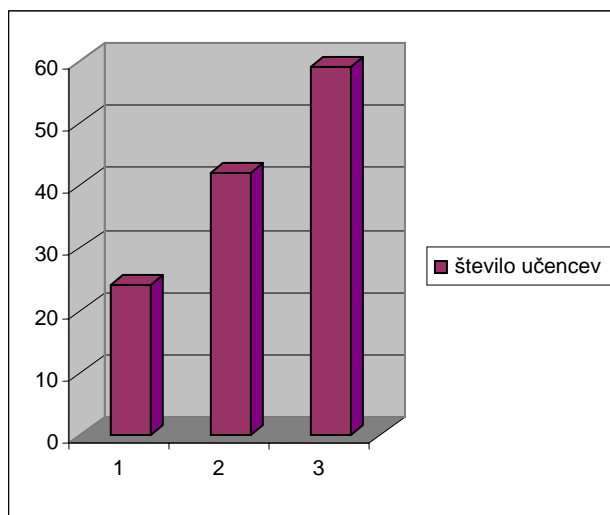
Tabela št. 4.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 4.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1	2	3
DA, sedaj mi je lažje	DA, sedaj mi je težje	NE, enako kot prej
24	42	59

Tabela št. 4.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 4.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da se bo način dela učencev spremenil tako, da bodo lažje prišli do boljših ocen. Pričakovali smo tudi, da bo kljub temu veliko učencev odgovorilo, da se ni nič spremenilo.

REZULTATI

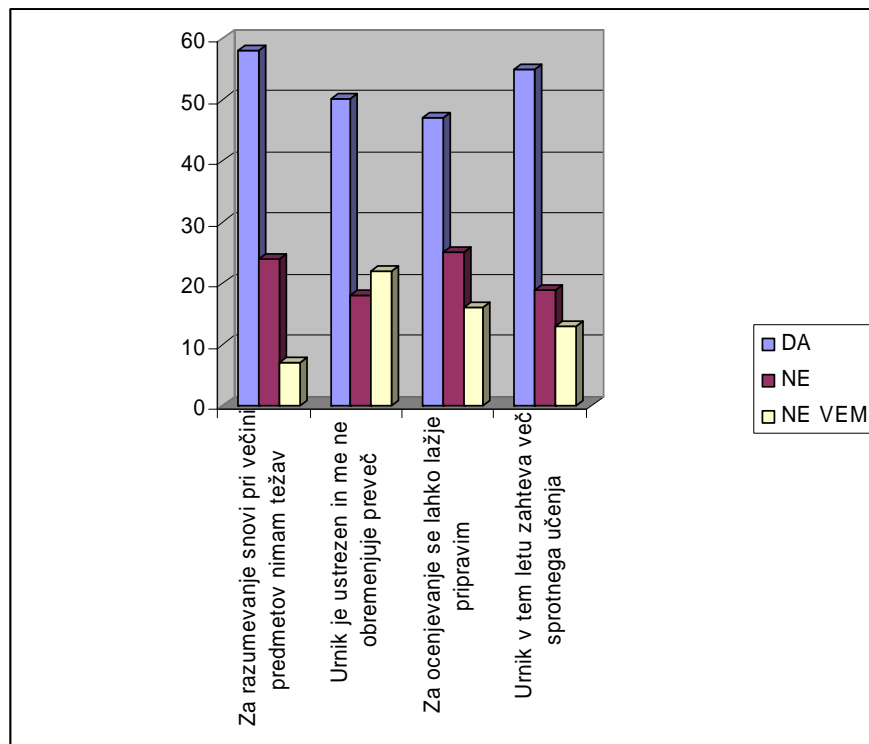
Naši rezultati so pokazali, da se je res velikemu številu sedmo in osmošolcev način dela spremenil in da jim je lažje. Večina devetošolcev pa je odgovorila, da se po njihovem ni nič drastično spremenilo.

Hipotezo smo tako potrdili.

5. Obkroži ustrezen odgovor.

	Za razumevanje snovi pri večini predmetov nimam težav	Urnik je ustrezen in me ne obremenjuje preveč	Za ocenjevanje se lahko lažje pripravim	Urnik v tem letu zahteva več sprotnega učenja
DA	58	50	47	55
NE	24	18	25	19
NE VEM	7	22	16	13

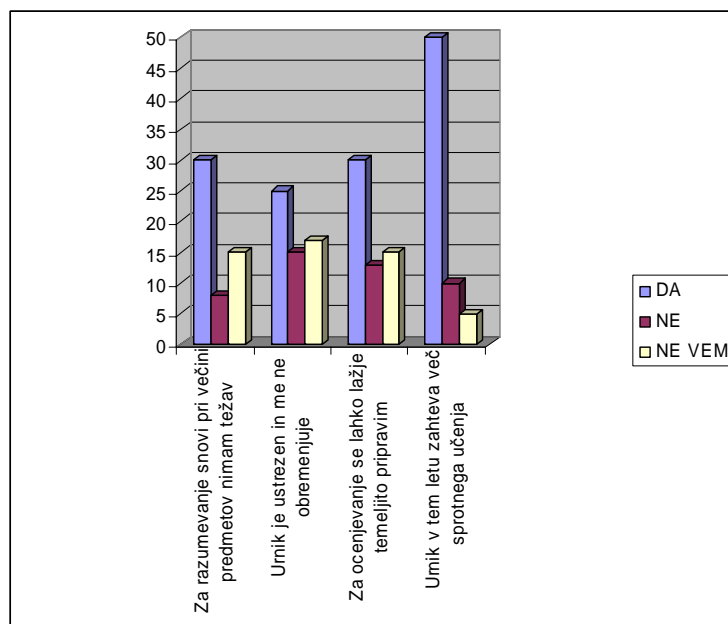
Tabela št. 5.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 5.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

	Za razumevanje snovi pri večini predmetov nimam težav	Urnik je ustrezen in me ne obremenjuje	Za ocenjevanje se lahko lažje temeljito pripravim	Urnik v tem letu zahteva več sprotnega učenja
DA	30	25	30	50
NE	8	15	13	10
NE VEM	15	17	15	5

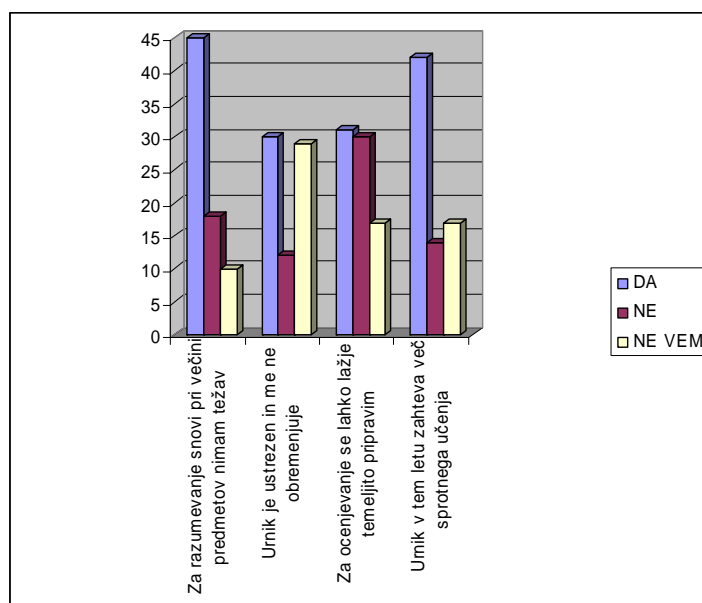
Tabela št. 5.2 prikazuje odgovore učencev osmih razredov.

Graf št. 5.2 prikazuje odgovore učencev osmih razredov.

	Za razumevanje snovi pri večini predmetov nimam težav	Urnik je ustrezen in me ne obremenjuje	Za ocenjevanje se lahko lažje temeljito pripravim	Urnik v tem letu zahteva več sprotnega učenja
DA	45	30	31	42
NE	18	12	30	14
NE VEM	10	29	17	17

Tabela št. 5.3 prikazuje odgovore učencev devetih razredov.

Graf št. 5.3 prikazuje odgovore učencev devetih razredov.

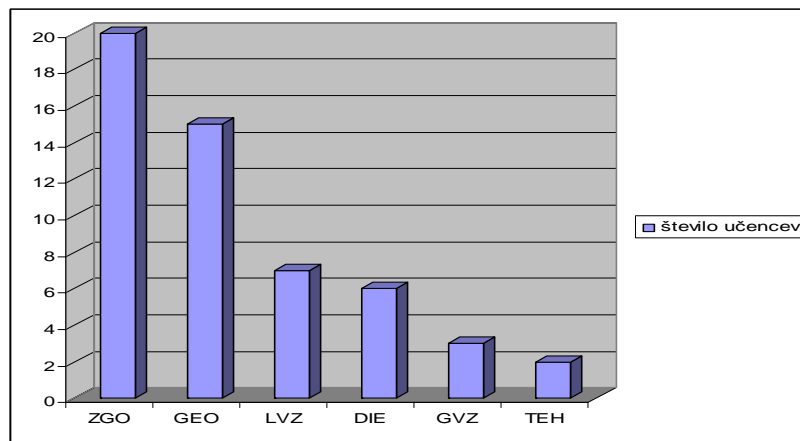
Predvidevali smo, da učenci za razumevanje snovi pri večini predmetov nimajo težav, da jih urnik ne obremenjuje, da se lahko lažje temeljito pripravijo in da urnik ne zahteva več sprotnega učenja.

REZULTATI

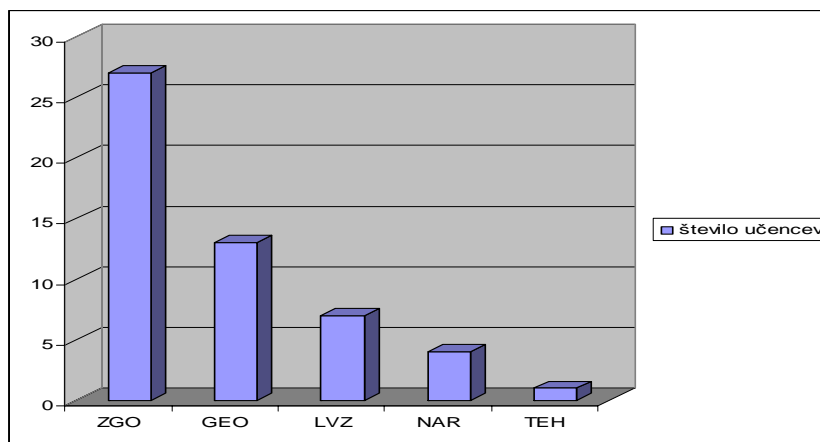
Zmotili smo se le pri zadnji trditvi in delno tudi tretji za devetošolce. Skrbi predvsem dejstvo, da učenci v veliki večini menijo, da urnik zahteva več sprotnega učenja.

Hipotezo smo tako delno potrdili.

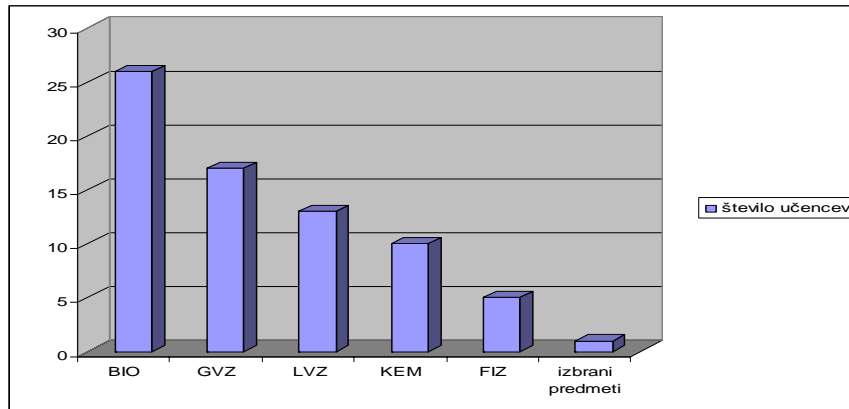
6. Zapiši pri katerih predmetih ti je fleksibilni predmetnik olajšal in pri katerih otežil delo (upoštevaj le tiste predmete, ki so vključeni v fleksibilni predmetnik).

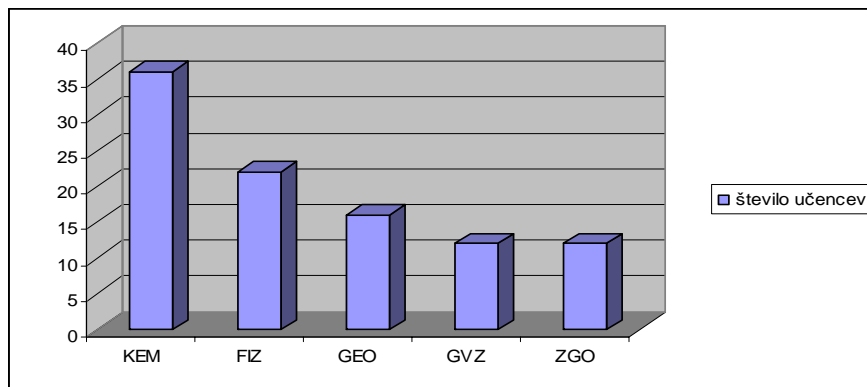
Graf št. 6.1.1 prikazuje učence sedmih razredov in predmete, pri katerih jim je olajšal učenje in delo.

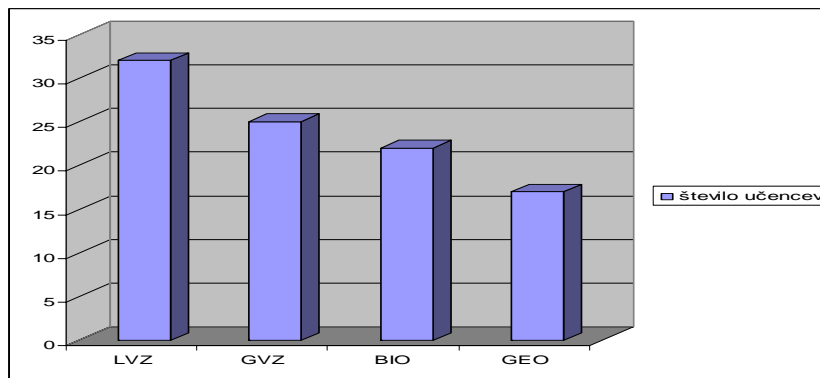
Graf št. 6.1.2 prikazuje učence sedmih razredov in predmete, pri katerih jim je otežil učenje in delo.

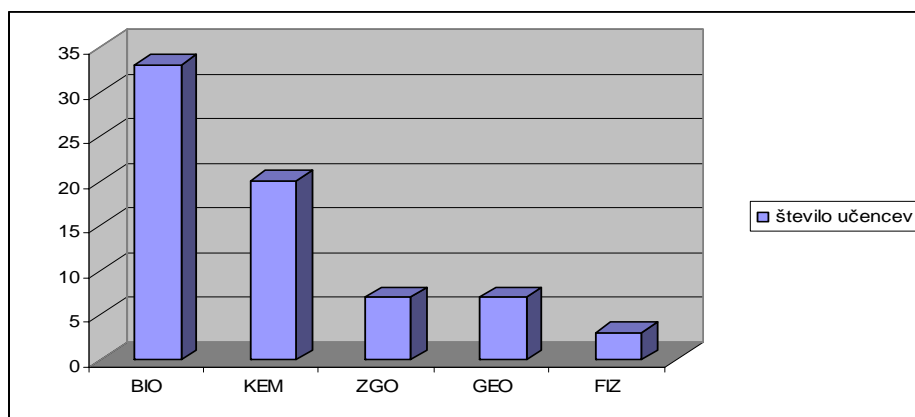
Graf št. 6.2.1 prikazuje učence osmih razredov in predmet, pri katerih jim je olajšal učenje in delo.

Graf št. 6.2.2 prikazuje učence osmih razredov in predmete, pri katerih jim je otežil učenje in delo.

Graf št. 6.3.1 prikazuje učence devetih razredov in predmete, pri katerih jim je olajšal učenje in delo.

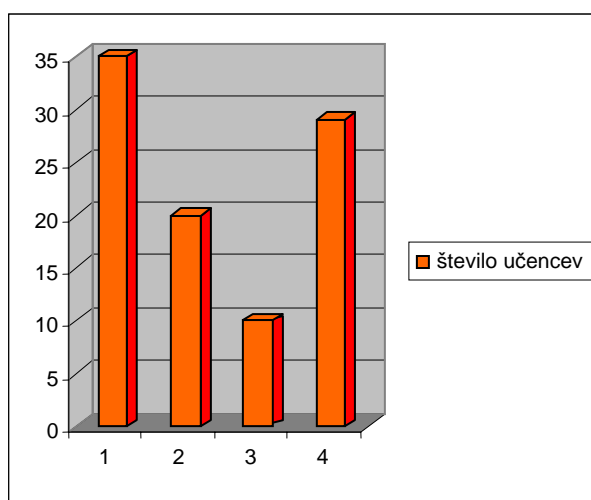
Graf št. 6.3.2 prikazuje učence devetih razredov in predmete, pri katerih jim je otežil učenje in delo.

Pravzaprav nismo ničesar pričakovali. Zanimiva je situacija pri sedmih razredih, ko so predmeti zgodovina, geografija in likovna vzgoja za učence po eni strani težji, po drugi pa lažji z uvajanjem fleksibilnega predmetnika.

7. Ali ti veliko pomen dejstvo, da ti zaradi fleksibilnega predmetnika ni potrebno v šolo nositi toliko potrebščin kot sicer?

1) DA	2) NEKOLIKO	3) NE	4) NE OPAZIM RAZLIKE
35	20	10	29

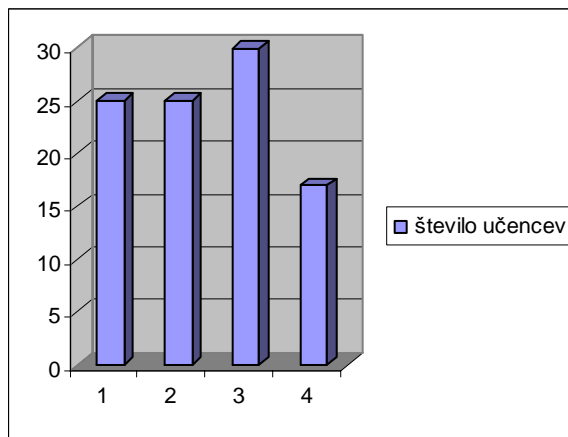
Tabela št. 7.1 prikazuje učence iz sedmega razreda.

Graf št. 7.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) DA	2) NEKOLIKO	3) NE	4) NE OPAZIM RAZLIKE
25	25	30	17

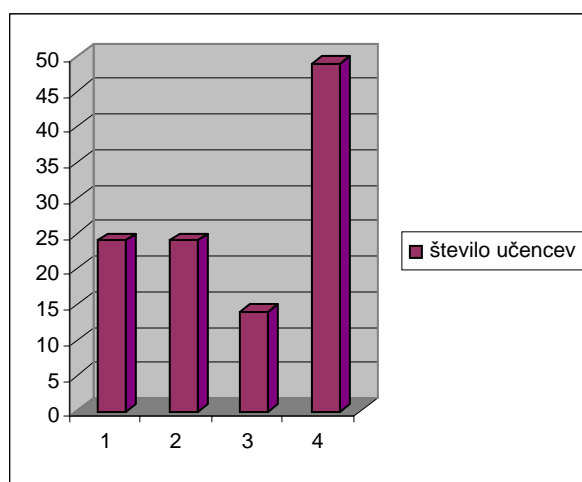
Tabela št. 7.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 7.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NEKOLIKO	3) NE	4) NE OPAZIM RAZLIKE
24	24	14	49

Tabela št. 7.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 7.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, smo da bodo učenci, ki so se pretekla leta neprestano pritoževali nad težkimi torbami, končno rešili svoj problem, s tem da bodo v šolo nosili manj zvezkov. Zato smo pričakovali, da bodo anketiranci množično odgovorili z DA.

REZULTATI

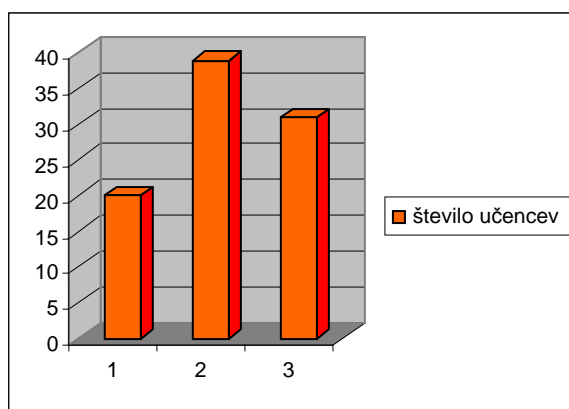
Le ti so pokazali, da učencem sedmih in osmih razredov veliko več pomeni dejstvo, da so njihove torbe sedaj lažje. Pri devetih razredih pa je množično prevladoval odgovor, da ne opazijo razlike.

Hipotezo tako nismo v celoti potrdili.

8. Imaš občutek, da je pri predmetih, ki se izvajajo strnjeno (npr. samo v enem ocenjevalnem obdobju in to v blok urah) več domačih nalog kot prej.

1) DA	2) NE	3) TEŽKO OCENIM
20	39	31

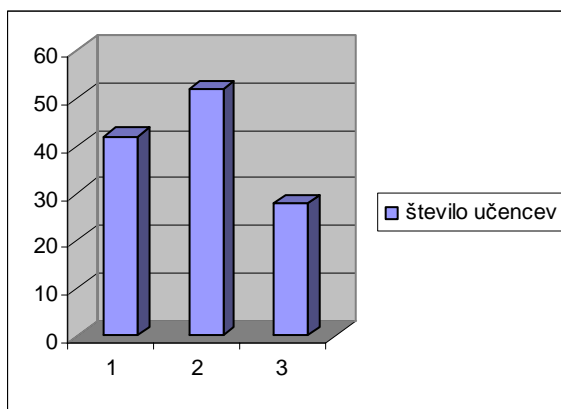
Tabela št. 8.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 8.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) DA	2) NE	3) TEŽKO OCENIM
42	52	28

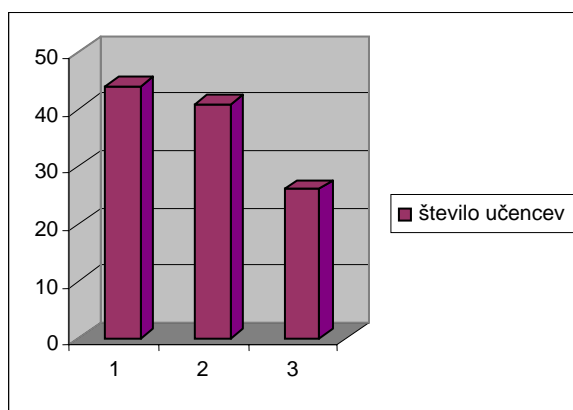
Tabela št. 8.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 8.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NE	3) TEŽKO OCENIM
44	41	26

Tabela št. 8.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 8.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da imajo učenci občutek, da se je s prihodom fleksibilnega predmetnika, količina naloge povečala

REZULTATI

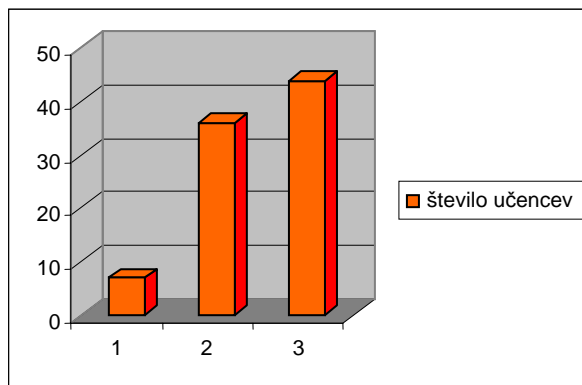
Razen devetošolcev smo naleteli v glavnem na mišljenje, da učenci nimajo občutka, da imajo pri omenjenih predmetih več naloge kot prej

Hipoteze tako nismo potrdili.

9. Kaj pa, če bi količino domače naloge iz prejšnjega vprašanja delil z 2?

1) še vedno mislim, da je več naloge	2) manj naloge	3) težko ocenim
7	36	44

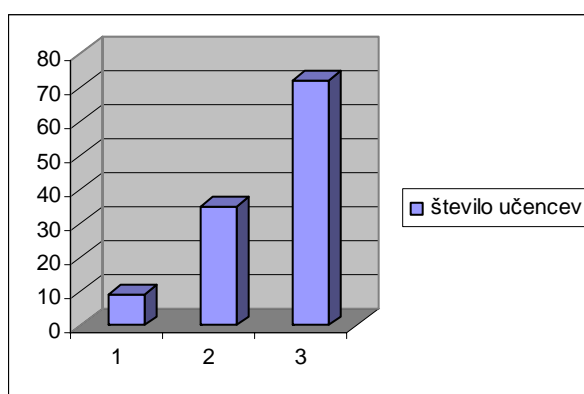
Tabela št. 9.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 9.1 prikazuje učence iz sedmega razreda.

1) še vedno mislim, da je več naloge	2) manj naloge	3) težko ocenim
9	35	72

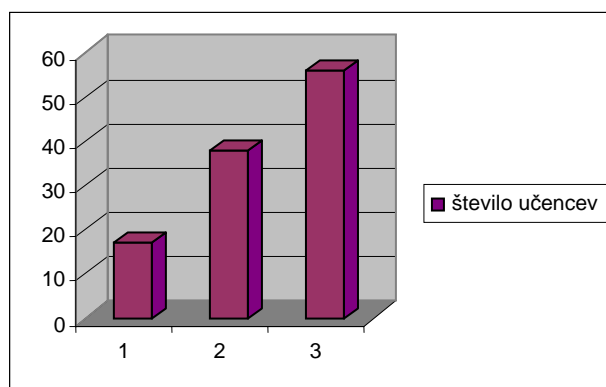
Tabela št. 9.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 9.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) še vedno mislim, da je več naloge	2) manj naloge	3) težko ocenim
17	38	56

Tabela št. 9.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 9.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da bo le prišlo do tega, da je manj naloge. A hkrati smo si mislili, da anketirancem ne bo do pretiranega razmišljanja o tem in bodo odgovoril z 'težko ocenim'.

REZULTATI

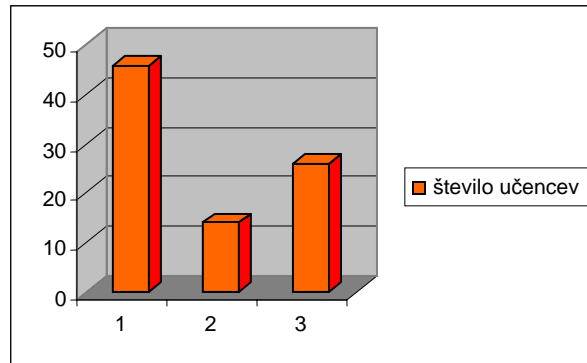
Rezultati so pokazali, da smo pravilno predvidevali in res večina učencev težko oceni, kljub temu pa je veliko število učencev odgovori z »manj naloge«.

Hipotezo smo tako potrdili.

10. Ali se ti zdi, da učitelji dobro izkoristijo ti. blok ure (2-šolski uri skupaj)?

1) DA	2) NE	3) DELNO
46	14	26

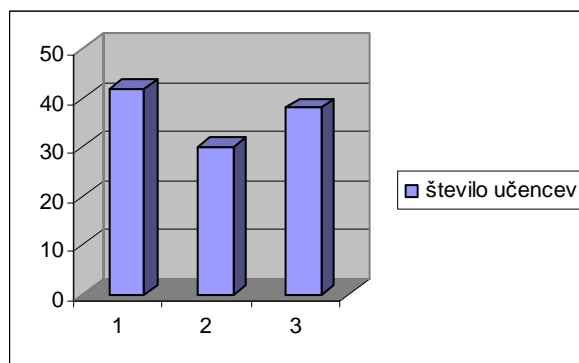
Tabela št. 10.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 10.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) DA	2) NE	3) DELNO
42	30	38

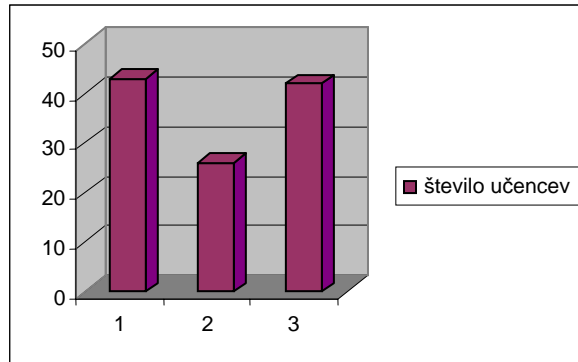
Tabela št. 10.2 prikazuje učence iz osmega razreda.

Graf št. 10.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NE	3) DELNO
43	26	42

Tabela št. 10.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 10.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Bili smo mnenja, da učitelji pogosto ne izkoristijo blok ur, ki se vlečejo in so dolgočasne. Hkrati pa smo dopuščali možnost, da je pa mogoče na drugih šolah učitelji drugače poučujejo.

REZULTATI

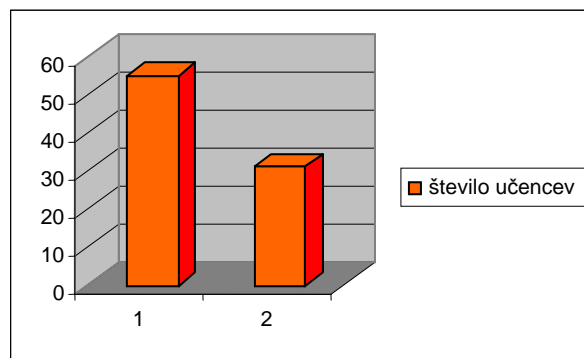
Rezultati so bili presenetljivi, saj se je izkazalo, da več kot polovica vprašanih meni, da učitelji blok ure dobro izkoristijo. Z »ne« pa je odgovorilo presenetljivo malo učencev.

Hipotezo smo tako delno potrdili.

11. Ali se ti zdi, da bi katerega od predmetov bilo smiselno izvajati v obliki 60 minutnih ur, ne da bi se s tem povečal časovni obseg celotnega predmeta?

1) NE	2) DA, in sicer (ZGO,ŠVZ,SLO,GVZ,NEM,MAT,NAR, LVZ)
55	31

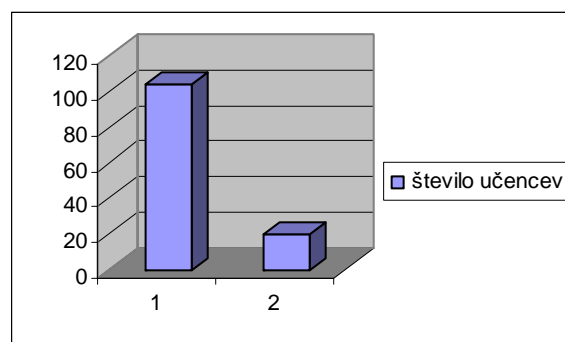
Tabela št. 11.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 11.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) NE	2) DA, in sicer (ZGO,ŠVZ,SLO,GVZ,NEM, MAT, NAR, LVZ)
104	20

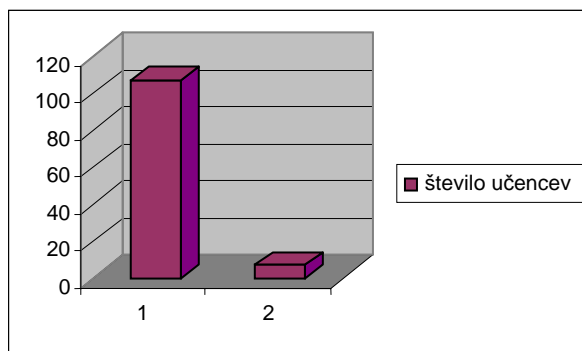
Tabela št. 11.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 11.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) NE	2) DA, in sicer (ZGO,ŠVZ,SLO,GVZ,NEM, MAT,NAR,LVZ)
107	7

Tabela št. 11.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 11.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da učenci ne bi bili ravno zadovoljni, če bi uvedli 60-min ure, kljub temu pa smo predvideli, da pa bi mogoče nekatere predmete, kot so ŠVZ, SPH, RAČ... rade volje imeli namesto 45 minut., ker bi lahko tako naredili več.

REZULTATI

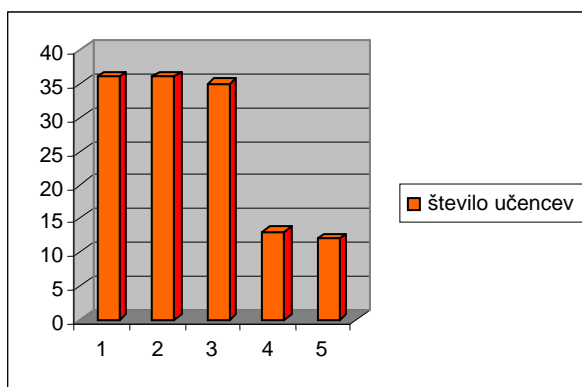
Rezultati so pokazali, da so se učenci odločili za standardne 45 minutne ure in ne 60-minutne.

Hipotezo smo tako potrdili.

12. S čim bi popestrili blok ure?

1) delom na terenu	2) delo v skupini	3) poizkusi	4) z debatami	5) filmi, proste ure, spolna vzgoja ...
36	36	35	13	12

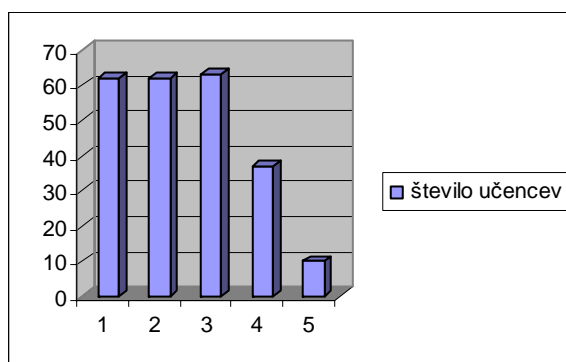
Tabela št. 12.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 12.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) delom na terenu	2) delo v skupini	3) poizkusi	4) z debatami	5) filmi, proste ure, spolna vzgoja ...
62	62	63	37	10

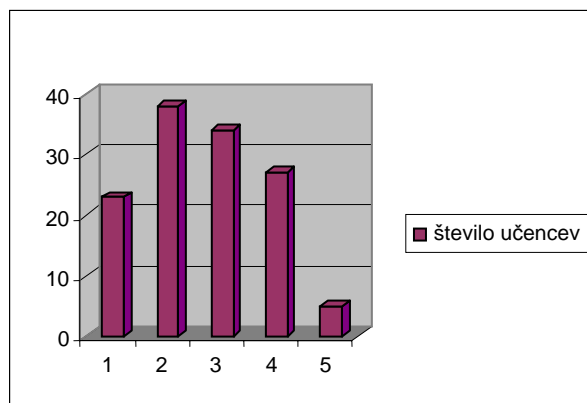
Tabela št. 12.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 12.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) delom na terenu	2) delo v skupini	3) poizkusi	4) z debatami	5) filmi, proste ure, spolna vzgoja ...
23	38	34	27	5

Tabela št. 12.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 12.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da si učenci želijo dela na terenu ter dela v skupinah.

REZULTATI

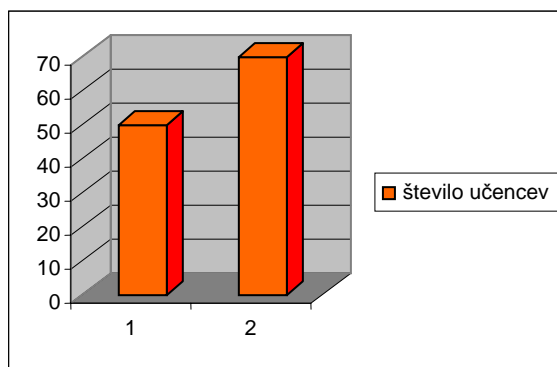
Rezultati so pokazali, da si učenci v glavnem želijo delo v skupinah.

Hipotezo smo tako potrdili.

13. Ali se je tvoj uspeh oz. tvoji rezultati spremenili z uvedbo fleksibilnega predmetnika?

1) DA	2) NE
50	70

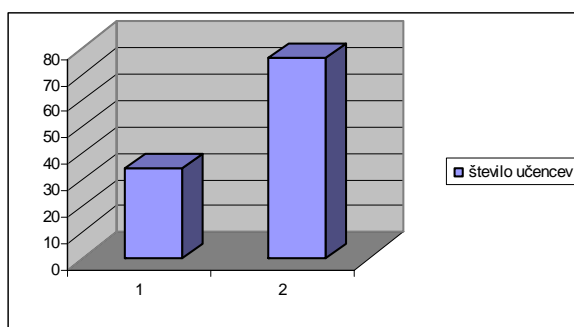
Tabela št. 13.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 13.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NE
34	76

Tabela št. 13.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 13.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Ob tem vprašanju smo težko predvidevali, saj je naš učni uspeh odvisen povsem in samo od nas samih. Kljub temu smo mnenja, da sprememba urnika na fleksibilni predmetnik ni pretirano vplivala na spremembo učnega uspeha.

REZULTATI

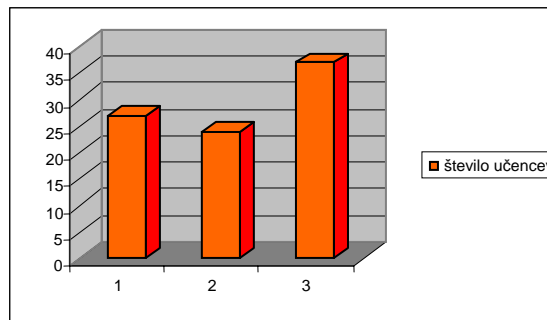
Naše slutnje so se potrdile - večini osmo in devetošolcev se učni uspeh ni spremenil. (sedmih razredov pri tem vprašanju nismo mogli upoštevati, saj imajo fleksibilni urnik prvo leto).

Hipotezo smo tako potrdili.

14. Ali se ti zdi, da fleksibilni predmetnik na splošno olajša stresnost in obremenjenost učencev.

1) DA	2) NE	3) NE VEM
27	24	37

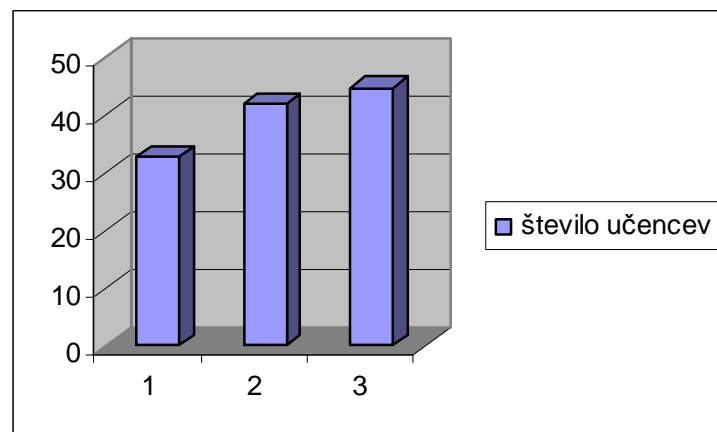
Tabela št. 14.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 14.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) DA	2) NE	3) NE VEM
33	42	45

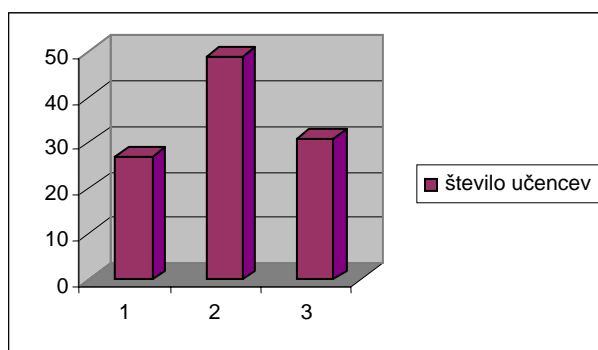
Tabela št. 14.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 14.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NE	3) NE VEM
27	49	31

Tabela št. 14.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 14.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da fleksibilni predmetnik učencem ne bo omilil stresa in obremenjenosti.

REZULTATI

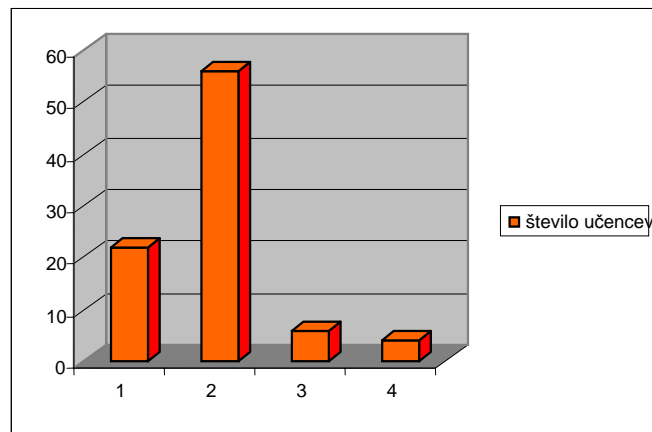
Rezultati so pokazali, da večina učencev na to vprašanje ne pozna odgovora. Kljub temu pa se je izkazalo, da učenci le niso tako obremenjeni.

Hipoteze tako nismo potrdili.

15. Kako si zadovoljen z vpeljavo fleksibilnega predmetnika v tvoj vsakdanji šolski dan?

1) ZELO	2) DELNO	3) SLABO	4) ZELO SLABO
22	56	6	4

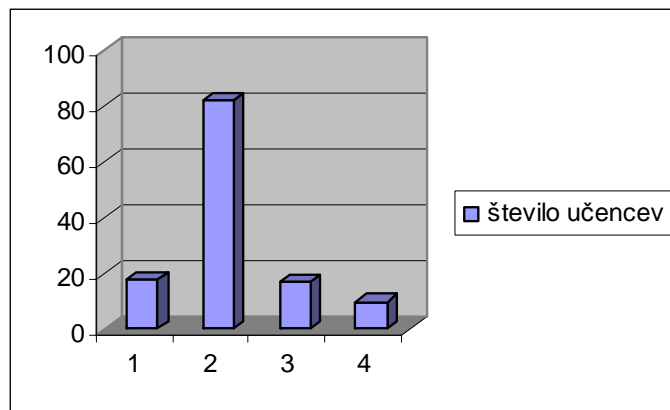
Tabela št. 15.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 15.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) ZELO	2) DELNO	3) SLABO	4) ZELO SLABO
18	82	17	10

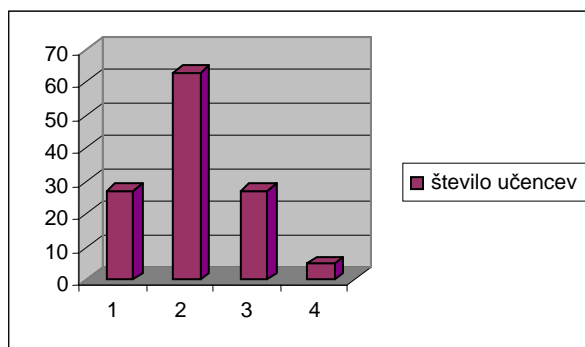
Tabela št. 15.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 15.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) ZELO	2) DELNO	3) SLABO	4) ZELO SLABO
27	63	27	5

Tabela št. 15.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 15.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Naše mnenje je bilo, da so anketiranci delno zadovoljni, saj je v fleksibilnem predmetniku dosti stvari, ki nam niso najbolj po godu.

REZULTATI

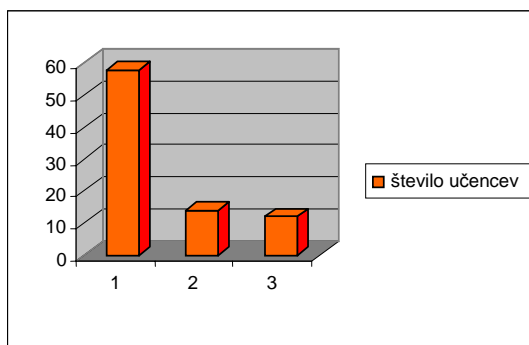
Rezultati so pokazali, da so učenci delno zadovoljni z vpeljavo fleksibilnega urnika.

Hipotezo smo tako potrdili.

16. Ali bi nadaljeval z izvajanjem fleksibilnega predmetnika tudi v prihodnje?

1) DA	2) NE	3) DA, vednar z naslednjimi dopolnitvami: več ŠVZ, pouk brez naloge, brez blok ur ...
58	14	12

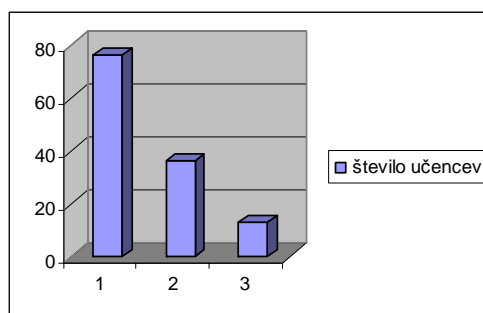
Tabela št. 16.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

Graf št. 16.1 prikazuje odgovore učencev sedmega razreda.

1) DA	2) NE	3) DA, vednar z naslednjimi dopolnitvami: več ŠVZ, pouk brez naloge, brez blok ur ...
76	36	13

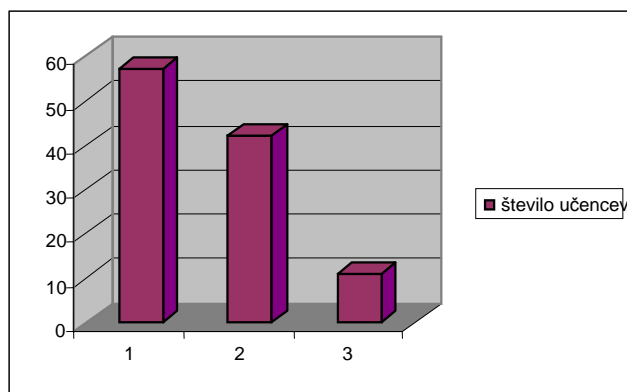
Tabela št. 16.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

Graf št. 16.2 prikazuje odgovore učencev osmega razreda.

1) DA	2) NE	3) DA, vednar z naslednjimi dopolnitvami: več ŠVZ, pouk brez naloge, brez blok ur, manj ocen
57	42	11

Tabela št. 16.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Graf št. 16.3 prikazuje odgovore učencev devetega razreda.

Predvidevali smo, da so učenci zadovoljni z fleksibilnim predmetnikom, a kljub temu smo mnenja, da bi se dalo marsikaj še izboljšati in popraviti.

REZULTATI

Naša predvidevanja smo tako potrdili. Večina učence se strinja z nadaljnjim izvajanjem fleksibilnega predmetnika.

Hipotezo smo tako potrdili

3.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE

Ob vseh omenjenih rezultatih ugotavljamo, da nas učence fleksibilni predmetnik ne obremenjuje, po drugi strani pa nam ni prinesel velikih sprememb na bolje, kot bi bilo na začetku pričakovati. Fleksibilnega predmetnika torej ne čutimo kot obremenitev, niti ne kot olajšanje (gledano splošno).

Njegove prednosti so po ugotovitvah učencev vsekakor v prinašanju manj potrebščin v šolo, manjši frekvenci predmetov in nekoliko manjšemu obsegu domačih nalog.

Konkretnih slabosti, ki bi bile očitne, fleksibilni predmetnik pri učencih niti ne kaže.

Kljub temu, da smo bili pred uvedbo fleksibilnega predmetnika na splošno dobro obveščeni, se ob rezultatih ankete in samih pogovorov med učenci postavlja vprašanje, če učenci resnično »čutimo« njegov namen in pomen. Slednje je verjetno posledica tega, da fleksibilnega predmetnika še ne izvajamo v tolikšni meri, da bi bil še bolj funkcionalen, prav tako pa mora preteči nekaj časa, da se učenci nanj navadimo.

4 PRIHODNOST FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA V SLOVENIJI

V nadaljevanju so nakazane spremembe in smernice uvajanja in dejansko implementacije fleksibilnega predmetnika v celoti (na vseh osnovnih šolah) v Sloveniji s strani državne projektne skupine in s strani naše ciljne skupine – učencev v tretjem izobraževalnem obdobju.

4.1 SMERNICE S STRANI DRŽAVNE PROJEKTNE SKUPINE

Glede na to, da empirični podatki kažejo večje, pogosto tudi statistično pomembne razlike med šolami na posameznih področjih in pa glede na odpravo nekaterih formalnih omejitev oz. ovir, je državna projektna skupina sklenila, da strokovno podporo šolam v poskusu v tem letu bolj individualizira in spodbudi (samo)spremljavo ter (samo)evalvacijo šol, kar naj bi spodbudilo uspešno udejanjanje načrtovanih ciljev na vseh šolah v poskusu. Spremembe naj bi se odražale na ravni šole kot celote, na ravni oddelkov in posameznih predmetov.

Na ravni šole se v prihodnosti pričakuje:

- več avtonomnih, šolsko-specifičnih odločitev, več fleksibilnosti in posledične odgovornosti vodstva pri izdelavi predmetnikov in urnikov ter organizaciji dela šole v splošnem;
- več sprotne spremljave in (samo)evalvacije dela šol;
- manjšo obremenjenost učiteljev pri samem poučevanju (manj različnih skupin učencev v posameznem ocenjevalnem obdobju, tednu in/ali dnevu, več strnjenih učnih ur ...), a večjo pri načrtovanju in pripravah (učna gradiva za samostojno učenje ...) na pouk;
- manjšo obremenjenost učiteljev, ki učijo na več šolah (učno obveznost na posamezni šoli strniti po dnevih);
- večje zadovoljstvo/motiviranost učencev, staršev in strokovnih delavcev z delom na šolah itn.

Na ravni oddelkov se pričakuje:

- predmetnike, ki prinašajo več vsebinskih povezav med predmeti;
- predmetnike, ki prinašajo v urnikih manj različnih predmetov v posameznem ocenjevalnem obdobju, tednu in dnevu;
- lažje torbe;
- manj različnih domačih nalog ...
- več medpredmetnega načrtovanja, poučevanja in učenja (različne kombinacije predmetov).

Na ravni predmetov, pri strnjenih učnih enotah/urah, se pričakuje:

- poučevanje in/ali organizacijo učenja v raznolikih didaktičnih modelih oz. strategijah, npr. projektno učno delo, terensko delo, problemski pouk, sodelovalno učenje, eksperimentalno delo itn.;
- raznolike, na participaciji učencev temelječe, metode in oblike dela;
- manjšo obremenjenost učencev (manj različnih predmetov na dan, manj ocenjevanj, pouk, pri katerem prevladujejo dejavnosti učencev, raznolikost učnih metod in oblik dela itn.).

4.2 PRIHODNOST FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA V OČEH UČENCEV

Pravzaprav gre za odgovore učencev na vprašanja 17 in 18 z naše ankete (glej prilogo). Anketiranci so bili pri teh vprašanjih različnih mnenj, mi pa omenjamo tista najbolj pogosta s strani vseh treh razredov:

- Nekateri predmeti naj se izvajajo v obliki 60-minutnih šolskih ur (kljub temu, da to ne sovпада povsem z odgovori na 11. vprašanje v anketi).
- Fleksibilni predmetnik naj prinese manj domačih nalog in s tem manj obremenjenosti s šolo doma.
- Zaradi fleksibilnega predmetnika bi lahko imeli še kak dodaten predmet oz. aktivnost.
- Izvaja naj se čim več poskusov, debat in skupinskega dela.
- Naj bo zaradi tovrstnega predmetnika manj ocen.

Na 18. vprašanje nismo dobili dovolj dobrih odgovorov, da bi jih lahko na tem mestu omenjali, saj si učenci fleksibilnost predstavljajo zelo različno. Prav to je bil naš pomislek pri 1. vprašanju ankete.

5 ZAKLJUČEK

Naloga nam ne postreže s posebnim receptom, kako nadaljevati na področju uvajanja fleksibilnega predmetnika v Sloveniji. Ravno v tem je verjetno čar besede fleksibilnost. Opažamo, da je vsi učenci ne razumejo dobro, kakor tudi ne razumejo povsem pomena fleksibilnega predmetnika. Res je, da zakoni in pravilniki v Sloveniji tovrstni obliki organizacije pouka še niso najbolj naklonjeni, a nekateri koraki naprej so že napravljeni.

Naloga proučuje predvsem uvajanje fleksibilnega predmetnika s strani učencev, poleg nas pa so tukaj seveda še učitelji in starši. Če bomo znali vse skupaj – tudi z našo pomočjo – razviti v nekaj, kar nam bo prijaznega, kar bo izboljšalo naše rezultate, zmanjšalo našo obremenjenost in podobno, potem bo fleksibilni predmetnik vsekakor zaživel v polnem sijaju tudi v Sloveniji.

Toda kljub prednostim, ki jih prinaša fleksibilni predmetnik in kakšen nov projekt, ki ga danes sploh še ne poznamo, je na koncu koncev vse odvisno od nas – naše odgovornosti, marljivosti in želje po uspehu.

6 LITERATURA

- Pravilnik o izvajanju poskusa Fleksibilni predmetnik v osnovni šoli, Ur. l. RS 53/2006 z dne 23. 5. 2006.
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvajanju poskusa fleksibilni predmetnik v osnovni šoli, Ur. l. RS, št. 77/2007.
- Prvo vmesno poročilo o izvajanju poskusa fleksibilni predmetnik (30. november 2006). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo (interno gradivo). http://www.zrss.si/pdf/FLEKSIBILNI%20PREDMETNIK_prvo%20vmesno%20porocilo.pdf
- Drugo vmesno poročilo o izvajanju poskusa fleksibilni predmetnik (30. marec 2007). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo (interno gradivo). http://www.zrss.si/pdf/FLEKSIBILNI%20PREDMETNIK_drugo%20porocilo_30_3.pdf
- Nolimal, F. (2005a). S fleksibilnostjo kurikula do večje avtonomije, samoodgovornosti in vzgoje k samostojnosti. Poročilo in vtisi z obiska šol na Švedskem. Vzgoja in izobraževanje, let. 36, št. 2/3, str. 107–110.
- Nolimal, F. (2005b). Fleksibilni predmetnik. Mednarodna primerjalna študija – gradivo za Strokovni svet za splošno izobraževanje. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Rutar Ilc, Z., Nolimal, F., Pevec Grm, S., (2005). Zakaj je finski šolski sistem tako učinkovit? Utrinki s študijskega obiska na Finskem. Vzgoja in izobraževanje, let. 36, št. 2/3, str. 98–106.

Priloga:

**ANKETNI VPRAŠALNIK O VPLIVU FLEKSIBILNEGA
PREDMETNIKA NA UČENCE/KE V 3. TRILETJU**

Priloga:

**ANKETNI VPRAŠALNIK O VPLIVU FLEKSIBILNEGA
PREDMETNIKA NA UČENCE/KE V 3. TRILETJU**

ANKETNI VPRAŠALNIK O VPLIVU FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA NA UČENCE/KE V 3. TRILETJU

Pozdravljen/a!

Anketni vprašalnik smo z namenom izdelave raziskovalne naloge z naslovom: »**Odziv učencev na vpeljavo fleksibilnega predmetnika na treh celjskih šolah**« pripravili Pia, Tinka in Marko, vsi učenci 9.a razreda II. OŠ Celje.

Odgovore ustrezno obkroži in/ali pisno dopolni. Ponekod je možnih več odgovorov!

Razred: _____

1. Kaj si predstavljaš pod pojmom fleksibilni predmetnik?

- b) predmetnik se enkrat med šolskim letom spremeni,
- c) predmetnik se lahko glede na trenutno stanje na šoli (kadri, zasedenost učilnice, projekti...) spreminja tudi večkrat med šolskim letom,
- d) možnost, da enega predmeta v določenem šolskem letu (kljub temu, da je predviden) sploh ne bi imeli in bi ga zaradi tega v prihodnjem šolskem letu imeli strnjene (število ur za 2 leti)
- e) možnosti izvajanja blok ur
- f) možnosti izvajanja 60-minutnih ur

2. Ali si bil z vpeljavo fleksibilnega predmetnika na vaši šoli predhodno dovolj seznanjen oz. ali si dejansko razumel, kaj to pomeni?

DA DELNO NE

3. Kakšna so bila tvoja pričakovanja z uvedbo fleksibilnega predmetnika, še preden je dejansko postal del tvojega šolskega vsakdanjika?

- a) pričakoval sem, da bom lažje delal
- b) pričakoval sem, da bom težje delal
- c) nisem pričakoval nobene spremembe

4. Ali imaš občutek, da se je z vpeljavo fleksibilnega predmetnika tvoj način dela spremenil.

- a) DA, sedaj mi je lažje
- b) DA, sedaj mi je težje
- c) NE, enako je kot prej

5. Obkroži ustrezen odgovor.

Za razumevanje snovi pri večini predmetov nimam težav	DA	NE VEM	NE
Urniki so ustrezni in me ne obremenjuje preveč.	DA	NE VEM	NE
Za ocenjevanje znanja se lažje temeljito pripravim	DA	NE VEM	NE
Urniki v tem letu zahtevajo več sprotnega učenja	DA	NE VEM	NE

6. Zapiši, pri katerih predmetih ti je fleksibilni predmetnik olajšal in pri katerih otežil delo (upoštevaj le tiste predmete, ki so vključeni v fleksibilni predmetnik)

Olajšal: _____

Otežil: _____

7. Ali ti veliko pomeni dejstvo, da ti zaradi fleksibilnega predmetnika ni potrebno v šolo nositi toliko potrebščin kot sicer?

DA NEKOLIKO NE NE OPAZIM RAZLIKE

8. Imaš občutek, da je pri predmetih, ki se izvajajo strnjeno (npr. samo v enem ocenjevalnem obdobju in to v blok urah) več domačih nalog kot prej.

DA NE TEŽKO OCENIM

9. Kaj pa, če bi količino domače naloge iz prejšnjega vprašanja delil z 2*?

še vedno mislim, da je več naloge manj naloge težko ocenim

10. Ali se ti zdi, da učitelji dobro izkoristijo ti. blok ure (2 šolski uri skupaj)?

DA NE DELNO

11. Ali se ti zdi, da bi katerega od predmetov bilo smiselno izvajati v 60 minutnih urah, ne da bi se s tem povečal časovni in vsebinski obseg celotnega predmeta?

NE DA, in sicer _____
napiši predmet/e

12. S čim bi popestrili blok ure?

delom na terenu delo v skupini poizkusi z debatami drugo: _____

13. Ali se je tvoj uspeh oz. tvoji rezultati spremenili z uvedbo fleksibilnega predmetnika?

DA NE

14. Ali se ti zdi, da fleksibilni predmetnik na splošno olajša stresnost in obremenjenost učencev.

DA NE NE VEM

15. Kako si zadovoljen z vpeljavo fleksibilnega predmetnika v tvoj vsakdanji šolski dan?

ZELO DELNO SLABO ZELO SLABO

16. Ali bi nadaljeval z izvajanjem fleksibilnega predmetnika tudi v prihodnje?

DA NE DA, vendar z naslednjimi dopolnitvami: _____

17. Kako si ti predstavljaš fleksibilni predmetnik?

18. Kako si ti predstavljaš na splošno večjo fleksibilnost (glede časa, organizacije, vsebin...) na vaši šoli?

Najlepša hvala za sodelovanje in veliko sreče v prihodnje!

* Ta predmet se namreč izvaja v blok urah, torej po neki logiki 2x več naloge, vendar na račun tega, da ni domače naloge iz predmeta, ki se bo izvajal npr. v drugem ocenjevalnem obdobju.